

Zsana Község Önkormányzat Polgármestere

6411 Zsana Kossuth u. 3.

Tel/Fax: 77/590-055

e-mail: zsana@zsana.hu

ELŐTERJESZTÉS

Zsana Község Önkormányzat Képviselő-testülete

2015. június 25-i ülésére

Tisztelt Képviselő-testület!

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben rendelkezése szerint a települési önkormányzat ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogadott el 2013. június 25-én. A program 2 évenkénti felülvizsgálata törvényi előírás mely idén vált esedékessé. A szükséges módosításokat elvégeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény előírásaira.

Az előterjesztés mellékletét képező „Helyi Esélyegyenlőségi Program” tartalmazza községünk esélyegyenlőségi helyzetelemzését, mely az alábbi kiemelt és a program megvalósításával érintett célcsoportok állapotát mutatja be:

- a mélyszegénységben élők és a romák,
- a gyerekek,
- az idősek,
- a fogyatékkal élők,
- a nők.

A program tartalmaz továbbá egy Intézkedési tervet, amely összhangban a jogszabályi rendelkezéssel az elkövetkező 5 évre határozza meg a feladatokat, azok elvégzésének szereplőit, annak érdekében, hogy a kiemelt célcsoportoknak biztosítva legyen a lehetősége az esélyegyenlőség megteremtésére, elérésére.

A programban a mélyszegénységben élők esélyegyenlősége célcsoportjánál lakhatás elősegítése érdekében további ingatlan vásárlást terveztünk a programban.

A gyerekek célcsoportjánál pedig a szabadidő hasznos eltöltésére irányuló intézkedésre vonatkozóan módosítottunk a programon.

A fentiek alapján javaslom, hogy a Képviselő-testület a határozat-tervezetben foglaltak szerint döntsön.

Határozati javaslat

...../2015. (VI.25.) KT.

Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatának elfogadása

Zsana Önkormányzatának Képviselő-testülete Zsana Község Helyi Esélyegyenlőségi Programját felülvizsgálta, a felülvizsgált programot a melléklet szerinti tartalommal elfogadja.

Felelős: Visnyei Miklós polgármester
Határidő: 2015. június 30.

Határozatról értesül:

- 1./ Visnyei Miklós polgármester
- 2./ Türr István Képző és Kutató Intézet Közép-Duna Menti Igazgatóság 6000 Kecskemét, Szolnoki út 20.
- 3./ Irattár

Zsana, 2015. június 19.

/: Visnyei Miklós sk: /

ÁROP-1.1.16-2012-2012-0001

Esélyegyenlőség-elvű
fejlesztéspolitika kapacitásának

ÚJ SZÉCHENYI TERV

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Zsana Község Önkormányzata

Zsana, 2015.június....

Türr István Kutató és Képző Intézet

Cím: 1054 Budapest, Széchenyi u. 14.

Telefon: 06-1-882-3454

email: ugyfelszolgalat@tkki.hu

web: www.tkki.hu

Felnőttképzési nyilvántartási szám: 01-0790-04

**MAGARY
PROGRAM**

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió támogatásával,
az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk.....	11
Célok.....	12
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	15
1. Jogszabályi háttér bemutatása	15
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	19
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	20
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	41
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	52
6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége	56
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	60
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	64
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	65
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	65
1. A HEP IT részletei	66
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	66
A beavatkozások megvalósítói	66
Jövőképünk	67
Az intézkedési területek részletes kifejtése	68
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	72
3. Megvalósítás.....	74
A megvalósítás előkészítése.....	74
A megvalósítás folyamata	75
Monitoring és visszacsatolás.....	77
Nyilvánosság	77
Érvényesülés, módosítás.....	79
4. Elfogadás módja és dátuma.....	81

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Zsana Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

Az esélyegyenlőség javítása, az egyenlő bánásmód érvényesítése szempontjából releváns, a társadalom különböző csoportjainak együttélésére vonatkozó különösen az alábbi stratégiák:

- **„Legyen jobb a Gyerekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)**

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke

- **Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Terv 2007-**

Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatot, amely a Kormány feladatául tűzi, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövid távú, kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket. A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

- **Időügyi Nemzeti Stratégia 2009-**

Az Országgyűlés 2009-ben fogadta el az Időügyi Nemzeti Stratégia című stratégiai programot (81/2009. (X. 2.) OGY határozat). Az Országgyűlés felkéri a Kormányt, hogy az Időügyi Nemzeti Stratégiában foglalt célkitűzéseket, prioritásokat, preferenciákat képviselje és érvényesítse jogalkotó és végrehajtó tevékenysége során, kiemelve az időseket érintő kormányzati döntéseket,

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

programokat és cselekvési terveket. Az Időügyi Nemzeti Stratégiában foglaltak összhangban vannak az ENSZ alapelveivel, az Európai Unió törekvéseivel, a Társadalmi Befogadásról szóló közös Memorandummal, a Lisszaboni Stratégiával, a Berlini Nyilatkozattal, az AGE vezérelveivel, az Európai Szociális Chartával, a magyarországi Időügyi Chartával, valamint az Európai Bizottság Közleményével, melyet a Tanácshoz, az Európai Parlamenthez és a Gazdasági és Szociális Bizottsághoz intézett. Összhangban van az Öregedésről szóló Madridi Nemzetközi Cselekvési Tervvel, az ENSZ Egészségügyi Szervezete, a WHO által 2001-ben publikált, az időügyi politikát meghatározó alapidokumentumával, melynek címe az Aktív Időskor (Active Ageing – Policy Framework) is. Az Európai Unió Szociálpolitikai Ütemterve célkitűzésként határozza meg a humánszolgáltatások modernizálását és fejlesztését a társadalmi és demográfiai struktúrák változásaira adott válaszként úgy, hogy a védelem szerepe produktív tényezőként jelenjen meg. A magyarországi időspolitika egyik legfontosabb megoldandó kérdése az időskorúak diszkriminációjának megszüntetése és esélyegyenlőségének megteremtése.

Ma még sok idősebb ember ki van téve a társadalmi kirekesztés valamelyik kockázatának: elszigetelődés, egészségi problémák, hozzáférés az ellátásokhoz. A társadalmi részvétel azt is jelenti, hogy az egyén milyen mértékben, milyen intenzitással és hányféleképpen használja fel képességeit, tudását, egyéniségének sajátos adottságait más emberek, szűkebb vagy tágabb közösségek hasznos szolgálatára, gazdagítására, illetve milyen mértékben veszi igénybe mások adottságait saját élete alakításában. Ebben az értelemben a társadalmi részvétel, illetve a közösségleg aktív lét azt feltételezi, hogy az egyén tevőlegesen befolyásolja nemcsak saját maga, hanem a különböző közösségek életét, hozzáadja tudását, normáinak érvényesítését, munkáját, bizalmát, egyéniségének színét, jellegét a közösség egészéhez.

- **Az EU 2020 stratégia**

Az EU 2020 stratégia az Európa 2020 az Európai Unió 10 évre szóló növekedési stratégiája, a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedésterv. Célja nem csupán a válság leküzdése, a stratégia az uniós növekedési modell hiányosságait hivatott megszüntetni, és az intelligensebb, fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeit kívánja megteremteni. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzések, melyeket 2020-ra az EU egészének teljesítenie kell, két területen is megjelenik. Az oktatásban a lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni. A szegénység/társadalmi kirekesztés ellen ható intézkedések sora pedig azt célozza, hogy legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

- **Nemzeti Reform Program**

A Nemzeti Reform Program: Az Európa 2020 stratégia megvalósításának legfontosabb eszközét tagállami szinten a nemzeti reformprogramok jelentik, melyeket a tagállamoknak minden év áprilisában, a stabilitási/konvergencia programokkal együtt kell elkészíteniük. A nemzeti reformprogramok rögzítik az uniós kiemelt célok alapján megfogalmazott nemzeti célokat, továbbá ismertetik, hogyan kívánják a kormányok a célokat teljesíteni, illetve a növekedést hátráltató akadályokat leküzdni. A dokumentumok azt is meghatározzák, hogy kik, mikor, milyen intézkedéseket hoznak majd, s hogy ennek milyen költségvetési vonzatai lesznek. A Nemzeti Reform Program az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzete javításának szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró célkitűzéseket és intézkedéseket tett.

- **Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011–2020)**

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (NTFS) az Európai Bizottság által 2011-ben jóváhagyott „A nemzeti romainTEGRÁCIÓS stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig” című dokumentumban foglaltakhoz illeszkedik. Az NTFS a szegénység elleni fellépés érdekében megfogalmazott

felzárkózás politikát helyezi középpontba, emellett hangsúlyos célja a roma közösségek kirekesztése ellen ható folyamatok megelőzése, felszámolása. A stratégia célja, hogy a szegénység szempontjából meghatározó problématerületek – gyermekszegénység, romák helyzete, hátrányos helyzetű térségek – hosszú távú elképzeléseinek integrálását, kiegészítését, egységes célrendszerben történő kezelését kívánja előmozdítani, figyelemmel, a többi, a társadalmi felzárkózás szempontjából releváns stratégiára, így a gazdaságfejlesztéssel és foglalkoztatáspolitikára, a vidékfejlesztésre, az egészségügyi, szociálpolitikai, közigazgatási elképzelésekre.

- **Nemzeti Drogellenes Stratégiáról (2013–2020)**

Az Országgyűlés 2013-ban fogadta el a Nemzeti Drogellenes Stratégia című stratégiai programot 80/2013. (X. 16.) OGY határozatát mi szerint: „Sajátos probléma a roma kisebbséghez tartozók lelki egészségének védelme, a szerfogyasztásból eredő problémáik megelőzése és kezelése. A hiányzó szakemberek pótlását segítő ösztönző rendszer kialakításával meg kell teremteni a lehetőséget, hogy a ma még hátrányos helyzetű, ellátatlan térségekben is hozzá lehessen férni a lelki egészség megőrzéséhez, a betegségek kezelését biztosító szolgáltatásokhoz. Elsősorban a kistélepközségeken élők és a veszélyeztetettek érdekében újszerű szervezeti megoldások is megfontolandók, például az egészségügyi alapellátásban dolgozók bevonása a szerhasználókkal kapcsolatos különböző gondozási feladatokba.”

- **Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról (2013–2023)**

A Kormány 1744/2013. (XIV. 17.) sz. Korm. határozatával fogadta el a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról szóló stratégiáját, mely Bács-Kiskun megye tekintetében különös jelentőséggel bír. „Klasszikus értelemben vett kiterjedt tanyavilágról, amelynek hazánkban három típusát különböztetünk meg (életvitelszerűen lakott, gazdálkodásra használt vagy idényjelleggel, hétvégi házként funkcionáló), igazán csak Csongrád, Békés és Bács-Kiskun megye területén beszélhetünk. Ezekben a megyékben jellemző az előzőekben vázolt mindhárom tanyatípus együttes jelenléte is, és negyedikként idesorolhatók a jelentős számban található lakatlan, elhagyott tanyaépületek, volt TSZ majorok. A biztonság és a köznyugalom fenntartása ezeken a területeken már századokkal ezelőtt is speciális módszereket igényelt.

A lakott tanyák többségében idős, illetve egyedülálló, hátrányos helyzetű személyek, családok élnek. A külterületen, különösen a tanyavilágban élő népesség érzékenyebben reagál a bűnügyi helyzet változásaira, sőt más társadalmi rétegektől eltérően, sajátos helyzetükből fakadóan jobban igényli az állam szolgáltató gondoskodását.” A stratégia intézkedéseket is megfogalmaz: „Össze kell gyűjteni azon szervezeteket, amelyek hátrányos helyzetű, különösképpen roma fiatalok számára működtetnek felzárkóztatási programokat. Meg kell vizsgálni, hogy az összegyűjtött (főképpen játszótérházakban, tanodákban, közösségi tereken működtetett) programokba a bűnmegelőzési (áldozattá és elkövetővé válást megelőző) ismeretek, szociális kompetenciafejlesztő játékok integrálhatók-e, ki kell dolgozni a módszertanát annak, hogy az áldozattá és elkövetővé válást megelőző ismeretek és szociális kompetenciafejlesztő játékok hogyan integrálhatók be a már futó programokba, és az arra alkalmasakba be kell illeszteni ezen ismeretek oktatását.”

- **Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégia**

Az Országgyűlés 18/2013. (III.28.) sz. határozatával fogadta el a Nemzeti fenntartható fejlődés Keretstratégiáról szóló határozatát. „A hátrányos helyzetű csoportok segítése (önkéntesség) az újraelosztás növekedése nélkül járul hozzá e csoportok helyzetének javításához, emellett pedig kapcsolatot teremt az eltérő környezetben élő emberek között, erősítve a **társadalmi szolidaritást**. Az egyéb jellegű társadalmi intézményekben (pl. klubok, egyesületek) vállalt **önkéntes tevékenység** növekedése szintén a társadalom tagjai közötti kapcsolatokat, a közösségi

összetartozást erősíti, amely közvetett módon hozzájárul a demokratikus döntéshozatalban rejlő értékek szélesebb körű felismeréséhez is. Az ilyen tevékenységek végzése önmagában jó például szolgálhat a szélesebb csoportok számára, azonban a családok keretében lehetőség nyílik ezeknek az értékeknek a nemzedékek közötti továbbadására is... Az egészségtudatos életmód számtalan módon kapcsolódhat a különböző tevékenységi körrel rendelkező társadalmi szervezetek tevékenységéhez, így egyebek mellett a természetvédelemhez, a sporthoz vagy a szociális ügyekhez (pl. gyermekek, idősek, hátrányos helyzetű csoportok segítése) is. A Keretstratégia ezért ajánlja az **egészségtudatos magatartásminták megjelenítését** a szervezetek alapvető tevékenységének végzése során... A **gyermekszegénység csökkentése** érdekében fontos a lehető legkorábbi életkorban történő beavatkozás, vagyis a 0-3 éves korosztály és szülei számára lehetővé tenni az egészségügyi, gondozási, fejlesztési, szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférést, a szülői kompetenciák erősítését. Ehhez a helyben elérhető szolgáltatások együttműködésének erősítése szükséges. A későbbi életkorban a hátrányos helyzetű gyermekek 3 éves kortól történő óvodáztatása, majd hozzáférésük a minőségi, integrált oktatáshoz a sikeres iskolai karrier megalapozása és a lemorzsolódás csökkentése érdekében elengedhetetlen... A **leszakadó társadalmi csoportok** – különösen a romák – és **térségek kiemelt kezelése, a szegénység csökkentése** a kormányzat által nemcsak az emberi erőforrások fejlesztése, hanem a társadalmi integráció szempontjából is fontos. A leszakadó térségek lakosainak az alapvető infrastruktúra hiányában kevés esélyük van a kitörésre a mélyszegénységből, a munka hiánya pedig a társadalmi élet minden területén (pl. értékrendszer, kultúra) a szegregációt erősíti. A mélyszegénység aláássa a társadalmi igazságosság érvényesülésébe vetett hitet is. Az e térségekbe irányuló, megfelelően tervezett komplex, többek között oktatási és képzési, egészségügyi, gazdaságfejlesztési, valamint lakhatási programok ezért a társadalmi összetartozást is szolgálják... A **társadalmi kirekesztettség mérséklését** és a **munkahelyteremtést** célzó programok indításával (például a közszolgáltatások javításával) lehetőség nyílik a munkába bevonható polgárok körének növelésére. Ez amellelt, hogy erősíti a társadalmi kohéziót, hozzájárul a humántőke növeléséhez, illetve az eltartottak számának csökkentéséhez, ezáltal a gazdasági tőkét is erősítve.”

- **Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)**

Az Országgyűlés 15/2015. (IV.7.) sz. határozatával fogadta el az Országos Fogytékosságügyi Programról szóló határozatát, melyben felkéri a Kormányt, hogy jogalkotó és végrehajtó tevékenységében érvényesítse a Programban elfogadott elveket, feladatokat és célkitűzéseket, dolgozzon ki 2015–2018. évekre vonatkozó Intézkedési Tervet, számoljon be a célkitűzések megvalósulásáról az Országgyűlésnek.

Az Országgyűlés felkéri a kormányzati és civil szervezeteket, hogy egyenek meg mindent a Programban megfogalmazott célok megvalósításáért, a tömegtájékoztató szervek vezetőit és munkatársait, hogy vállaljanak részt a Program megismertetésében, a fogyatékos személyeket arra, hogy közösségi, helyi, kistérségi, megyei, regionális és országos szinten vállaljanak aktív és kezdeményező szerepet saját jogaik biztosításában, vegyenek részt a sorsukat érintő kérdésekben.

Felkéri továbbá a felelős minisztert, hogy a programot tegye közzé az általa vezetett minisztérium honlapján felolvasó szoftverekkel használható elektronikus formában, magyar jelnyelven és könnyen érthető formátumban, továbbá a látássérültek érdekképviselőt ellátó országos szervezeten keresztül Braille-formátumban.

A település bemutatása

Zsana Község Bács-Kiskun megye déli részén fekvő, Csongrád megyével határos település. A legközelebbi városok: Kiskunhalas 14 km-re, melynek vonzáskörzetébe a település is beletartozik. Közigazgatási területe 9794 hektár, belterülete 60 hektár. Lakosainak száma 2013.december 31-én 791 fő, melynek 50 %-a külterületen él.

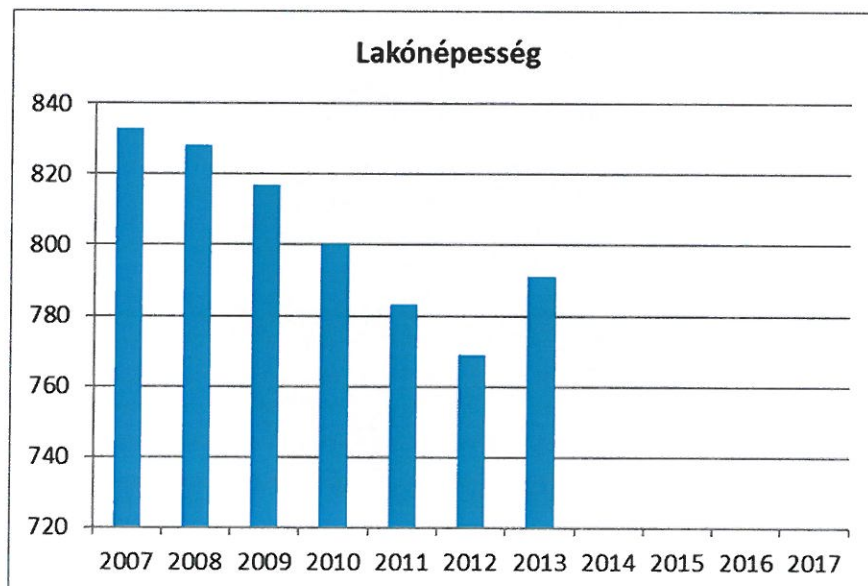
A település elsősorban mezőgazdasági település a lakosság többsége növénytermesztéssel és állattenyésztéssel foglalkozik. Jellemzően a kistelepülésekre a község legnagyobb munkáltatója az önkormányzat.

Lakónépességet vizsgálva évről évre 1-2 % fogyás tapasztalható, a férfiak nők aránya 60%-40%. A lakónépesség csökkenésének egyik okát jól tükrözi az öregedési index nagymértékű növekedése, ami 2001. évtől 2013. évre 211,6%, a másik ok pedig a természetes szaporodás, mely 2008.évtől 2013.évig mindig növekvő egyenleget mutat 2012.év végén -7 fő. Mindezek ellenére odavándorlásról beszélhetünk, igaz nem jelentős mértékben, évente mintegy 3,5,8 fő.

Lakónépesség száma az év végén

	Fő	Változás
2007	833	
2008	828	99%
2009	817	99%
2010	800	98%
2011	783	98%
2012	769	98%
2013	791	103%

Forrás: TeIR, önkormányzati adatgyűjtés

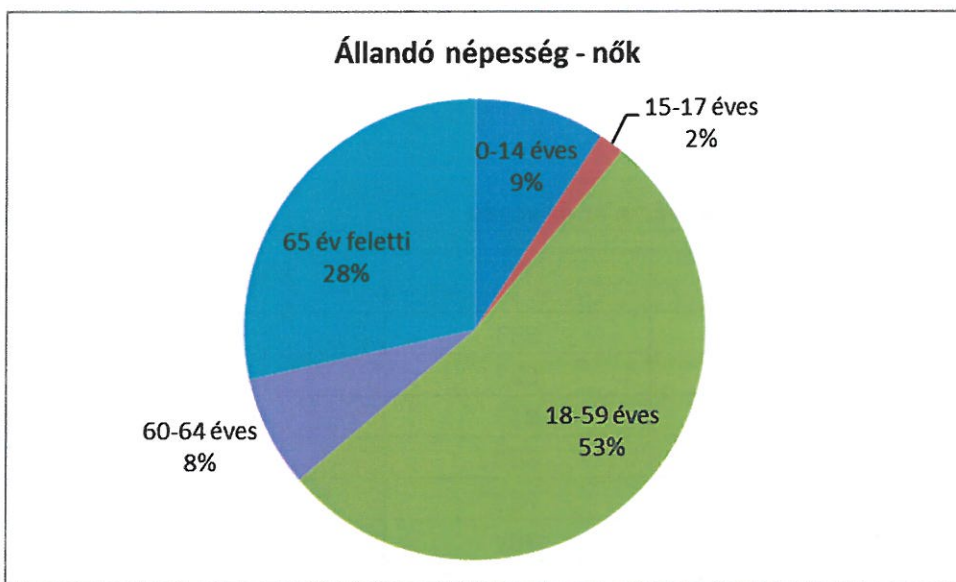

Forrás: TeIR, önkormányzati adatgyűjtés

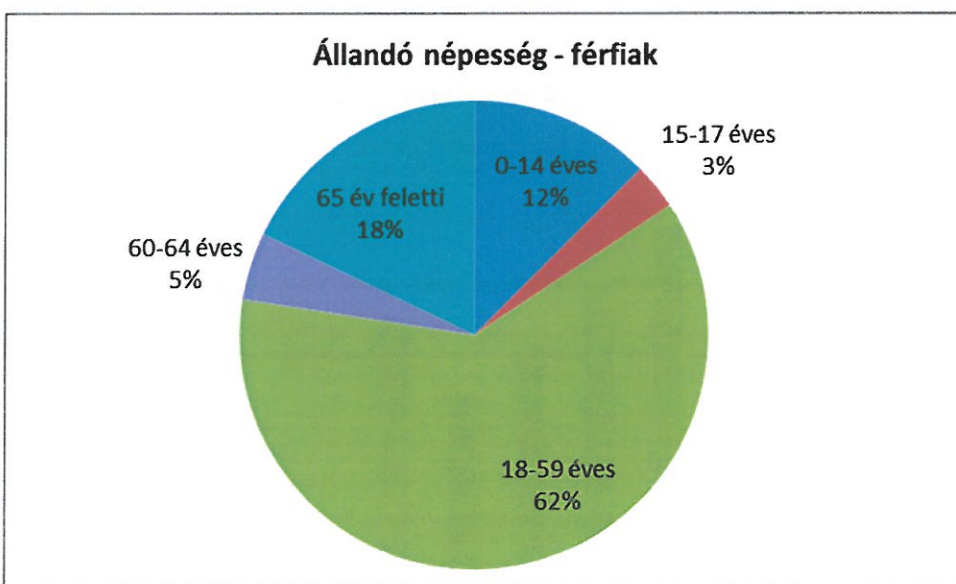
Állandó népesség

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	383	408	791	48%	52%
0-2 évesek			14		
0-14 éves	35	51	86	41%	59%
15-17 éves	7	13	20	35%	65%
18-59 éves	202	252	454	44%	56%
60-64 éves	30	19	49	61%	39%
65 év feletti	109	73	182	60%	40%

Forrás: TeIR, önkormányzati adatgyűjtés

Forrás: TeIR, önkormányzati adatgyűjtés

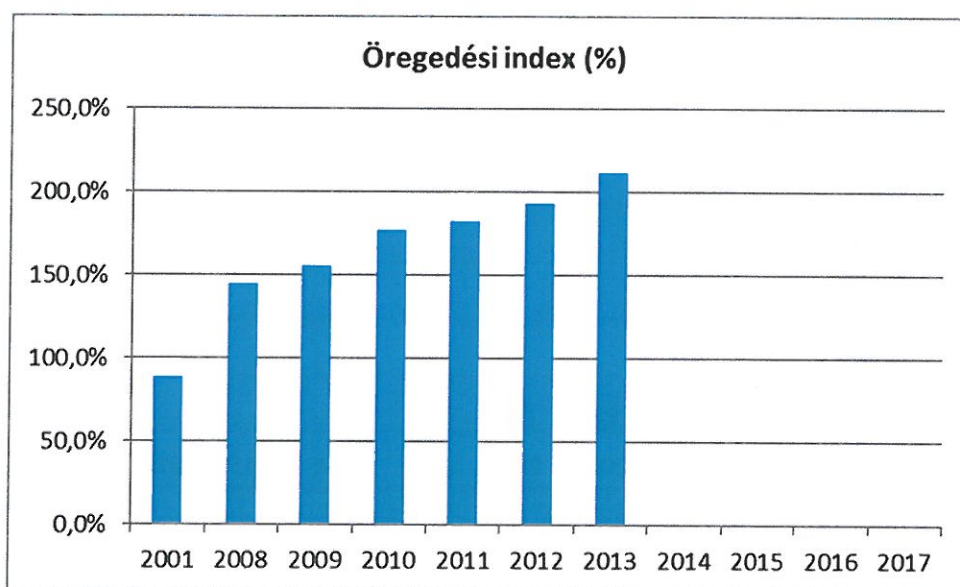

Forrás: TeIR, önkormányzati adatgyűjtés

Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	135	152	88,8%
2008	159	110	144,5%
2009	168	108	155,6%
2010	172	97	177,3%
2011	168	92	182,6%
2012	174	90	193,3%
2013	182	86	211,6%

Forrás: TeIR, önkormányzati adatgyűjtés

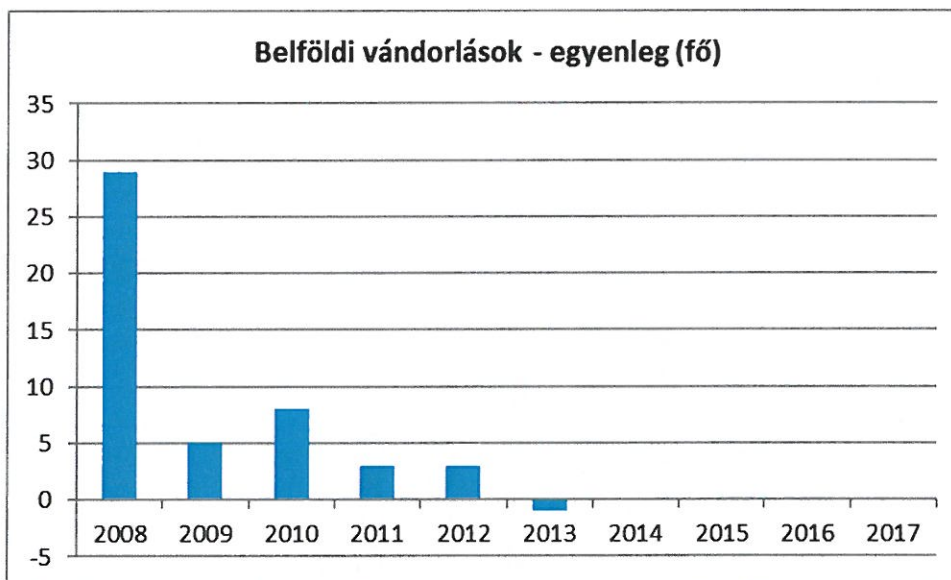

Forrás: TeIR, önkormányzati adatgyűjtés

Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	64	35	29
2009	38	33	5
2010	32	24	8
2011	37	34	3
2012	29	26	3
2013	21	22	-1

Forrás: TeIR, önkormányzati adatgyűjtés

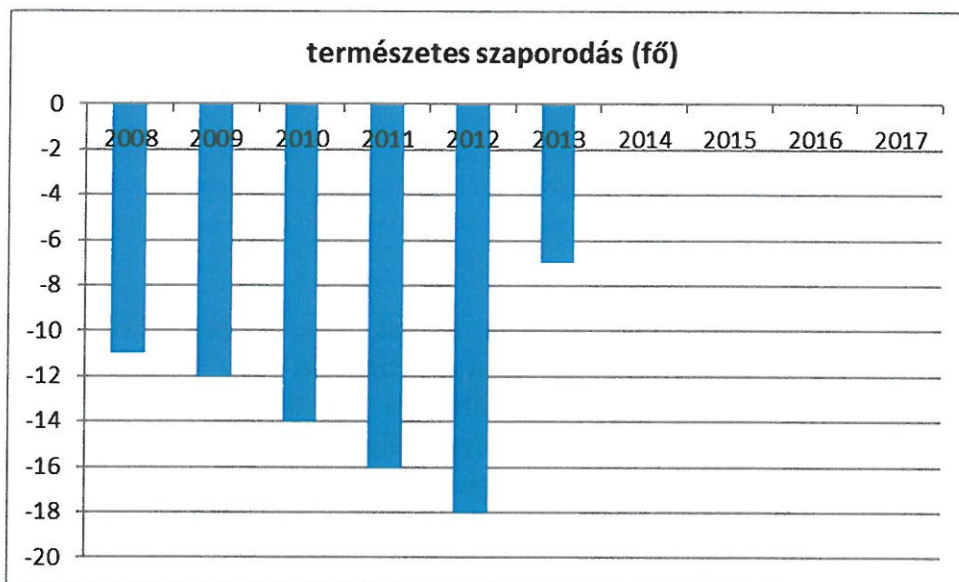

Forrás: TeIR, önkormányzati adatgyűjtés

Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	4	15	-11
2009	6	18	-12
2010	6	20	-14
2011	5	21	-16
2012	3	21	-18
2013	6	13	-7

Forrás: TeIR, önkormányzati adatgyűjtés

Forrás: TeIR, önkormányzati adatgyűjtés

Értékeink, küldetésünk

Az Európai Bizottság 2004. májusában tette közzé az „Esélyegyenlőség és diszkriminációmentesség a kibővített Európai Unióban „című zöld könyvet, mely szerint kiemelkedően fontos mind az esélyegyenlőség, mind a diszkrimináció elleni fellépés, ezzel mindenki számára az esélyegyenlőség megteremtése. A közösségi jog e témakörre vonatkozó teljes harmonizációját hazánkban az egyenlő bánásmódról szóló 2003.évi CXXV. törvény valósítja meg, mely állami kötelezettség. A program célja hogy az élet valamennyi területén megelőzze a hátrányos megkülönböztetést és elősegítse egyes társadalmi csoportok tagjainak esélyegyenlőségét, mely az állam, az önkormányzat és ezek intézményei, civil szervezetek és magánszemély feladata.

Hátrányos megkülönböztetés által leginkább sújtott csoportok

- akadályozott/fogyatékkal élő/megváltozott munkaképességű emberek
- alacsony végzettségűek, iskolából lemorzsolódók
- pályakezdő fiatalok, munkatapasztalattal nem rendelkezők
- (tartósan) munkanélküliek
- alacsony munkaintenzitású háztartásban élő emberek
- romák
- szegregátumok lakói
- rossz közlekedésű településen élők
- (jövedelmi, lakhatási) szegények
- migránsok
- fogvatartottak, börtönből szabadultak
- szenvedélybetegek

- hajléktalanok
- hátrányos helyzetű családokban/ állami gondoskodásban élő gyerekek, fiatalok
- 45 év feletti inaktívak
- idősök

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára elvárás, nem csupán követelmény, hanem az önkormányzatok hosszú távú érdeke is, hiszen azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, vagy fogyatékossgal élő, milyen a származása, vagy az anyagi helyzete. Az esélyegyenlőség megvalósulásának alapfeltétele a diszkriminációmentesség és szegregáció mentesség. A programnak a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és a társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül. Zsana Község Önkormányzatának célja, hogy olyan település legyen, ahol senki nem tapasztalja a hátrányos megkülönböztetés közvetlen, vagy közvetett formáját, ahol minden lakossal szemben érvényesül az egyenlő bánásmód elve, valamint biztosított az egyenlő hozzáférés az önkormányzat és intézményei által nyújtott szolgáltatásokhoz. Zsana Önkormányzatának célja, hogy olyan település legyen, ahol senki nem tapasztalja a hátrányos megkülönböztetés közvetlen vagy közvetett formáját, ahol minden lakossal szemben érvényesül az egyenlő bánásmód elve, valamint biztosított az egyenlő hozzáférés az önkormányzat és intézményei által nyújtott szolgáltatásokhoz. A program kiemelt figyelmet fordít a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályiról és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011.(XII.27.) Korm. rendelet alapján elsődlegesen védettnek, ill. hátrányos helyzetűnek minősülő csoportok a nők, a gyermekek, a romák, az idősök, a mélyszegénységben élők és a fogyatékkal élők helyzetére.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Az esélyegyenlőség elősegítésének célja a megkülönböztetésből fakadó hátrányok társadalmi szintű csökkentése. A programok végrehajtása során ez olyan csoportok segítését és szempontjaik kiemelt figyelembevételét jelenti, melyek saját erejükből nem lennének képesek a hátrányaikból fakadó nehézségek leküzdésére, fokozottan ki vannak téve a hátrányos megkülönböztetés veszélyének, illetve támogatásra szorúlnak a programok forrásaihoz történő hozzáférés során.

A1303/2013/EU rendelet I. melléklet 5. pontjával és a PM 1. B fejezet 1.5. részével összhangban a cél keretében érvényesül:

- a hozzáférhetőség horizontális célkitűzése, biztosítva az ESB alapok által társfinanszírozott javakhoz és szolgáltatásokhoz történő hozzáférést mindenki számára,
- a népesedési kihívások kezelése, melynek keretében elősegítjük az összes életkori csoport társadalmi befogadását.

Zsana település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében:

1. képzettséghez való hozzáférés
2. munkaerő-piaci pozícióhoz és foglalkoztatási feltételekhez való hozzáférés
3. lakhatáshoz és lakhatási környezethez való hozzáférés
4. egészségügyi szolgáltatáshoz való hozzáférés
5. közlekedéshez való hozzáférés
6. társadalmi és közösségi kapcsolatrendszerhez való hozzáférés
7. információhoz való hozzáférés
8. közszolgáltatásokhoz való hozzáférés (szociális, gyermekjóléti, és más kormányzati, önkormányzati közszolgáltatások) továbbá
9. hatalomhoz, önrendelkezéshez, önérvényesítéshez való hozzáférés
10. befogadó közösséghez való hozzáférés - szemléletformálás

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva

- Magyarország Alaptörvényében foglaltakra:

ALAPVETÉS

O) cikk

Mindenki felelős önmagáért, képességei és lehetőségei szerint köteles az állami és közösségi feladatok ellátásához hozzájárulni.

P) cikk5

(1) A természeti erőforrások, különösen a termőföld, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége.

SZABADSÁG és FELELŐSSÉG

II. cikk

Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.

IV. cikk

(1) Mindenkinek joga van a szabadsághoz és a személyi biztonsághoz.

XI. cikk

(1) Minden magyar állampolgárnak joga van a művelődéshez.

XII. cikk

(1) Mindenkinek joga van a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához, valamint a vállalkozáshoz. Képességeinek és lehetőségeinek megfelelő munkavégzéssel mindenki köteles hozzájárulni a közösség gyarapodásához.

(2) Magyarország törekszik megteremteni annak feltételeit, hogy minden munkaképes ember, aki dolgozni akar, dolgozhasson.

XIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. **A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.**

XV. cikk

(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) **Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.**

(3) **A nők és a férfiak egyenjogúak.**

(4) **Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.**

(5) **Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.**

XVI. cikk

(1) **Minden gyermeknek joga van** a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.

(2) A szülőknek joguk van megválasztani a gyermeküknek adandó nevelést.

(3) **A szülők kötelesek kiskorú gyermekükről gondoskodni.** E kötelezettség magában foglalja gyermekük taníttatását.

(4) **A nagykorú gyermekek kötelesek rászoruló szüleikről gondoskodni.**

XVII. cikk

(3) **Minden munkavállalónak joga van** az egészségét, biztonságát és méltóságát tiszteletben tartó munkafeltételekhez.

(4) Minden munkavállalónak joga van a napi és heti pihenőidőhöz, valamint az éves fizetett szabadsághoz.

XIX. cikk

(1) ²³ Magyarország arra törekszik, hogy minden állampolgárának szociális biztonságot nyújtson. **Anyaság, betegség, rokkantság, fogyatékoság, özvegység, árvaság és önhibáján kívül bekövetkezett munkanélküliség** esetén minden magyar állampolgár törvényben meghatározott támogatásra jogosult.

XX. cikk

(1) **Mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez.**

XXV. cikk

Mindenkinek joga van ahhoz, hogy egyedül vagy másokkal együtt, írásban **kérelemmel, panasszal vagy javaslattal** forduljon bármely közhatalmat gyakorló szervhez

XXIX. cikk

(1) A Magyarországon élő nemzetiségek államalkotó tényezők. Minden, valamely nemzetiséghez tartozó magyar állampolgárnak joga van **önazonossága szabad vállalásához és megőrzéséhez.** A Magyarországon élő nemzetiségeknek joguk van az **anyanyelvhasználatához, a saját nyelven való egyéni és közösségi névhasználatához, saját kultúrájuk ápolásához és az anyanyelvű oktatáshoz.**

(2) A Magyarországon élő nemzetiségek helyi és országos önkormányzatokat hozhatnak létre.

(3) ²⁵ A Magyarországon élő **nemzetiségek jogaira** vonatkozó részletes szabályokat, a nemzetiségeket és a nemzetiségként való elismerés feltételeit, valamint a helyi és országos nemzetiségi önkormányzatok megválasztásának szabályait sarkalatos törvény határozza meg. Sarkalatos törvény a nemzetiségként való elismerést meghatározott idejű honossághoz és

meghatározott számú, magát az adott nemzetiséghez tartozónak valló személy kezdeményezéséhez kötheti.

XXX. cikk

(1) Teherbíró képességének, illetve a gazdaságban való részvételének megfelelően **mindenki hozzájárul a közös szükségletek fedezéséhez.**

(2) A közös szükségletek fedezéséhez való hozzájárulás mértékét a gyermeket nevelők esetében a **gyermeknevelés kiadásainak figyelembevételével** kell megállapítani.

A helyi esélyegyenlőségi programokban tekintettel kell lenni az alábbi törvényekre is:

- Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény
- A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény
- A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról (1998. évi XXVI. törvény Ftv.)
- A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

- Zsana Önkormányzata Képviselőtestületének 2/2015.(II.25.)ök. számú önkormányzati rendelete a szociális ellátásokról
(az egyes szociális ellátásokról, igénybevételüknek feltételeiről és eljárási szabályairól, valamint a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokért fizetendő térítési díjakról)
- Zsana Község Képviselőtestületének 8/2000.(IV.27.) ök. számú rendelete a közművelődésről
- Zsana Önkormányzata Képviselőtestülete 5/2014.(III.3.) rendelete az önkormányzati támogatásokról (tartalmazza az Önkormányzat helyi sporttevékenységgel kapcsolatos feladatairól és kötelezettségeiről, valamint a sport helyi pénzügyi támogatási rendszeréről)

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

- Költségvetési koncepció: az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24.§ értelmében a jegyző által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester november 30-áig- a helyi önkormányzati képviselő-testület tagjai általános választásának évében legkésőbb december 15-éig- benyújtja a képviselő-testületnek, melyet a testület rendelet formájában hagyja jóvá.
- Gazdasági program: a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011.évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős
- Településfejlesztési koncepció: az 1997. évi LXXVIII. tv. 6. §-a értelmében a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló önkormányzati döntéssel elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. A fejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe.
- Településrendezési terv: Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997.évi LXXVIII. törvény 6. §-a alapján a települési önkormányzat a településrendezési feladatokat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészítésével és azok elfogadásával látják el.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Az esélyegyenlőségi programot érintő társulás: Halasi Többcélú Kistérségi Társulással történő megállapodás alapján ellátott családsegítő szolgálat, és házi segítségnyújtás. Az orvosi ügyeletet településünknek a Halas és Környéke Orvosi Ügyeleti társulás biztosítja.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat a 2/2012. (VI.5.) EMMI rendelet 1. számú melléklete tartalmazza. A rendelet melléklete meghatározza az egységesen rendelkezésre álló statisztikai mutatókat a helyi esélyegyenlőségi program elkészítéséhez, illetve meghatározza azok forrásait is. A jogszabály a mutatók forrásaként az Országos területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (a továbbiakban TelR) jelöli meg.

A TelR adatbázisa általában 2013.évig tartalmazza az adatokat, ez azonban az egyes területeken eltérő lehet.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A szegénységben élők, a roma közösségek helyzetének elemzése során vizsgálni kell az Ebktv. által rögzített, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését. Az Ebktv. 8. és 9. §-ai értelmében közvetlen, illetve közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt nemzetiséghez tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, vagy az a rendelkezés, amely e személyeket, csoportokat lényegesen nagyobb arányban hozza hátrányos helyzetbe, mint a velük összehasonlítható személyeket, csoportokat.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A társadalmi polarizáció, a gazdagok és szegények közötti jövedelemkülönbség, világméretben növekszik. Egyre nagyobb különbség tapasztalható az egyes társadalmi rétegek foglalkoztatási lehetőségeihez, erőforrásokhoz, egészségügyi ellátáshoz, kultúrához, oktatáshoz való hozzáférési esélyeiben.

A világgazdaság folyamatosan növekszik, ugyanakkor ez a növekedés egyenlőtlen. Sok országban növekedési zavarok és egyensúlytalanságok tapasztalhatók. Ezek időnként regionális méreteket öltenek, pénzügyi és gazdasági válságokat okozva a világgazdaság egészében. A mezőgazdasági és ipari szektorokban a munkaerő-hatékonyság folyamatosan nő, a felszabaduló munkaerő többletet azonban a szolgáltató szektor csak részben szívja fel; azaz a szükségletek kielégítésére szolgáló javakat és szolgáltatásokat egyre kevesebb emberi munkával termelik meg. Ez a folyamat azonban nem a munkaidő csökkenésének irányába hatott, hanem ellenkezőleg, a munkaidő növekedését és a munkaerő további leépítését ösztönözte.

E globális tendenciák azt jelzik, hogy a társadalmak jelenlegi együttes fejlődési modelljei hosszú távon fenntarthatatlanok. (I. Nemzeti Fenntartható Fejlődési Stratégia)

A lakosság jövedelmi vagyoni helyzetéről konkrét adatok nem állnak rendelkezésre. Többségében a mezőgazdaságból, állattenyésztésből szereztek öregségi nyugdíj jogosultságot és emiatt alacsony nyugdíjból élnek. Aki teheti őstermelői tevékenységből próbál plusz jövedelemre szert tenni. Lakossági eladósodottság, hitel törlesztés ill. közüzemi díjtartozást is figyelembe véve max. 10 családot érint. Az aktív korú lakosság mintegy 70 %-a is mezőgazdasági őstermelésből él, jelentős munkaerő foglalkoztatás az önkormányzat és intézményeinél van, 43 fő / 1 nyugdíjas, 5 férfi, 37 nő/. A településről eljáró dolgozók többsége Kiskunhalasra ingázik. A Magyar Földgáztároló Zrt. és a helyi vállalkozók kb. 10 munkavállalót tudnak foglalkoztatni. A jövedelmi helyzet kedvező irányú elmozdulása esetén a fiatalok helyben maradnának, családot alapítanának megfelelő anyagiakra alapozva ezzel az öregedési index elmozdulna a 211,6 %-ról alacsonyabb %-ra. Pályakezdő munkavállalók gyakran panaszkodnak arra, hogy gyakorlat nélkül nem szívesen alkalmazzák őket, ezen a szemléleten nagyot kellene változtatni.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A társadalmi polarizáció, a gazdagok és szegények közötti jövedelemkülönbség, világméretben növekszik. Egyre nagyobb különbség tapasztalható az egyes társadalmi rétegek foglalkoztatási lehetőségeihez, erőforrásokhoz, egészségügyi ellátáshoz, kultúrához, oktatáshoz való hozzáférési esélyeiben.

A világgazdaság folyamatosan növekszik, ugyanakkor ez a növekedés egyenlőtlen. Sok országban növekedési zavarok és egyensúlytalanságok tapasztalhatók. Ezek időnként regionális méreteket öltenek, pénzügyi és gazdasági válságokat okozva a világgazdaság egészében. A mezőgazdasági és ipari szektorokban a munkaerő-hatékonyság folyamatosan nő, a felszabaduló munkaerő többletet azonban a szolgáltató szektor csak részben szívja fel; azaz a szükségletek kielégítésére szolgáló javakat és szolgáltatásokat egyre kevesebb emberi munkával termelik meg. Ez a folyamat azonban nem a munkaidő csökkenésének irányába hatott, hanem ellenkezőleg, a munkaidő növekedését és a munkaerő további leépítését ösztönözte.

E globális tendenciák azt jelzik, hogy a társadalmak jelenlegi együttes fejlődési modelljei hosszú távon fenntarthatatlanok. (I. Nemzeti Fenntartható Fejlődési Stratégia)

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya:

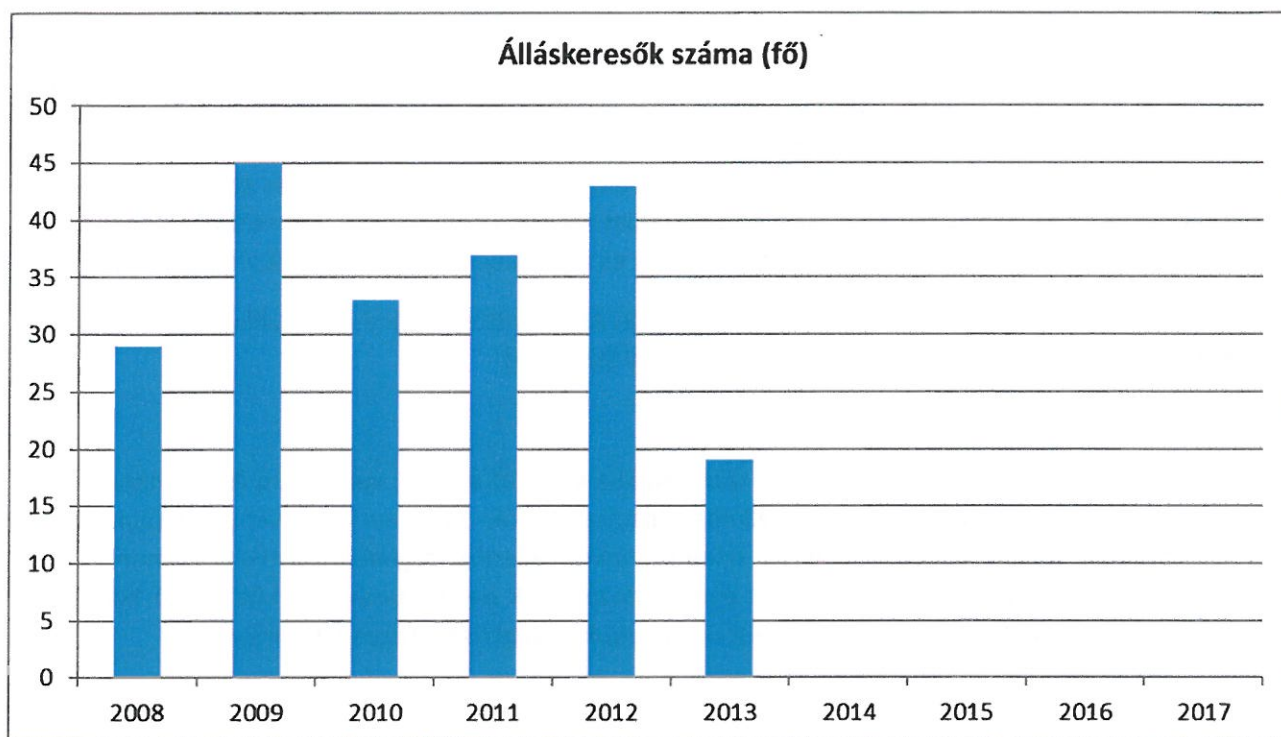
A gazdaságilag aktív korú lakosságból 523 Fő/ 2013. évi adat/ nyilvántartott állás keresők száma 19 Fő /3,6 %/ korcsoportonként arányos megosztásban, a női munkanélküliség jellemzőbb a településen.

Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma 4 fő /2013.évi adat/ ebből 2 nő, 2 férfi.

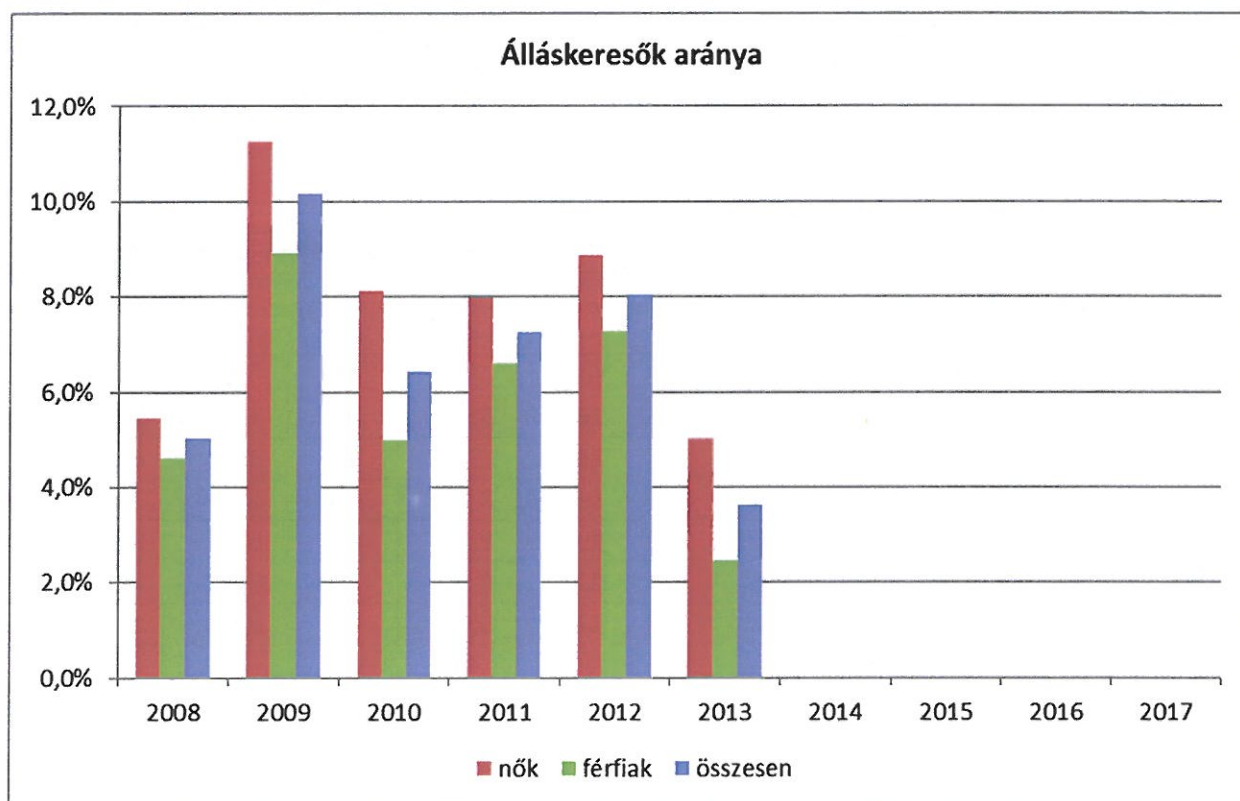
Nyilvántartott állás keresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott állás keresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	257	281	538	14	5,4%	13	4,6%	27	5,0%
2009	249	224	473	28	11,2%	20	8,9%	48	10,1%
2010	234	280	514	19	8,1%	14	5,0%	33	6,4%
2011	238	272	510	19	8,0%	18	6,6%	37	7,3%
2012	248	288	536	22	8,9%	21	7,3%	43	8,0%
2013	239	284	523	12	5,0%	7	2,5%	19	3,6%

Forrás: TeIR, önkormányzati adatgyűjtés

Forrás: TeIR, önkormányzati adatgyűjtés

Forrás: TeIR, önkormányzati adatgyűjtés

Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

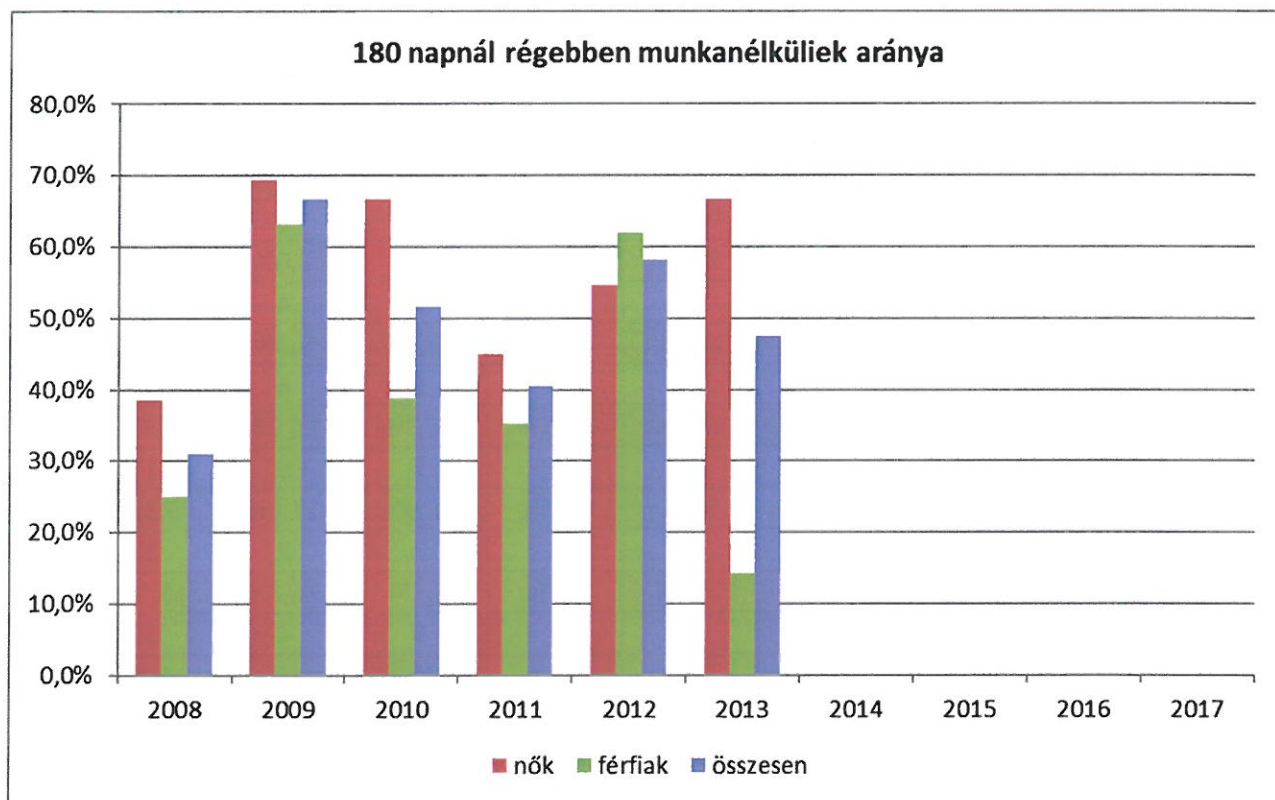
		2008	2009	2010	2011	2012	2013
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	29	45	33	37	43	19
20 éves és fiatalabb	fő	2	1	0	2	3	2
	%	6,9%	2,2%	0,0%	5,4%	7,0%	10,5%
21-25 év	fő	6	8	4	5	4	4
	%	20,7%	17,8%	12,1%	13,5%	9,3%	21,1%
26-30 év	fő	3	6	4	6	6	1
	%	10,3%	13,3%	12,1%	16,2%	14,0%	5,3%
31-35 év	fő	3	4	4	7	5	1
	%	10,3%	8,9%	12,1%	18,9%	11,6%	5,3%
36-40 év	fő	2	6	1	3	7	3
	%	6,9%	13,3%	3,0%	8,1%	16,3%	15,8%
41-45 év	fő	3	2	3	5	4	3
	%	10,3%	4,4%	9,1%	13,5%	9,3%	15,8%
46-50 év	fő	5	7	5	3	7	2
	%	17,2%	15,6%	15,2%	8,1%	16,3%	10,5%
51-55 év	fő	3	6	6	3	4	1
	%	10,3%	13,3%	18,2%	8,1%	9,3%	5,3%
56-60 év	fő	2	4	4	2	2	1
	%	6,9%	8,9%	12,1%	5,4%	4,7%	5,3%
61 év felett	fő	0	1	2	1	1	1
	%	0,0%	2,2%	6,1%	2,7%	2,3%	5,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/registrlált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	13	16	29	5	4	9	38,5%	25,0%	31,0%
2009	26	19	45	18	12	30	69,2%	63,2%	66,7%
2010	15	18	33	10	7	17	66,7%	38,9%	51,5%
2011	20	17	37	9	6	15	45,0%	35,3%	40,5%
2012	22	21	43	12	13	25	54,5%	61,9%	58,1%
2013	12	7	19	8	1	9	66,7%	14,3%	47,4%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

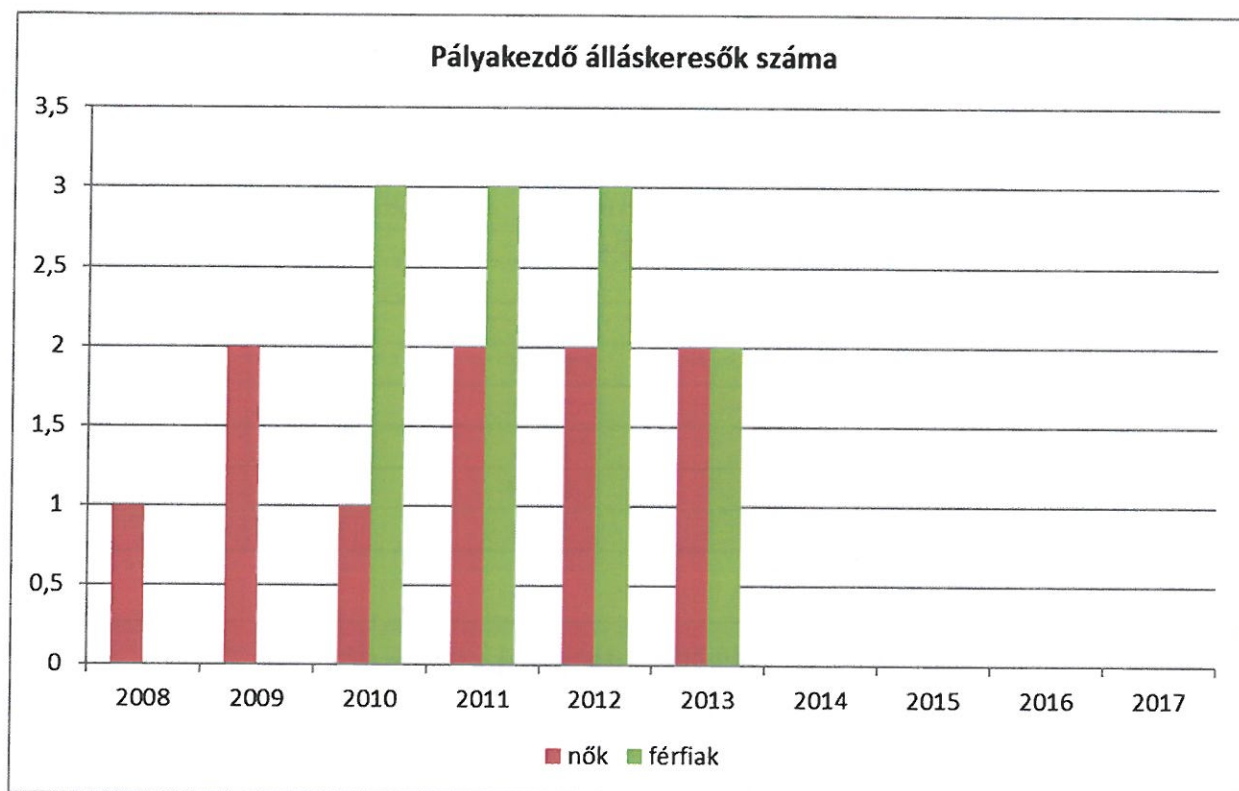

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Pályakezdő állás keresők száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	60	76	136	1	1,7%	0	0,0%	1	0,7%
2009	45	76	121	2	4,4%	0	0,0%	2	1,7%
2010	42	76	118	1	2,4%	3	3,9%	4	3,4%
2011	46	69	115	2	4,3%	3	4,3%	5	4,3%
2012	48	73	121	2	4,2%	3	4,1%	5	4,1%
2013	49	76	125	2	4,1%	2	2,6%	4	3,2%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága:

Nyilvántartott 8 általánosan alacsonyabb

végzettségű álláskereső a vizsgált időszakban 2008-2013. év max. 5 fő. Munkaerő-piacon ők vannak a leghátrányosabb helyzetben.

Alacsonyan iskolázott népesség

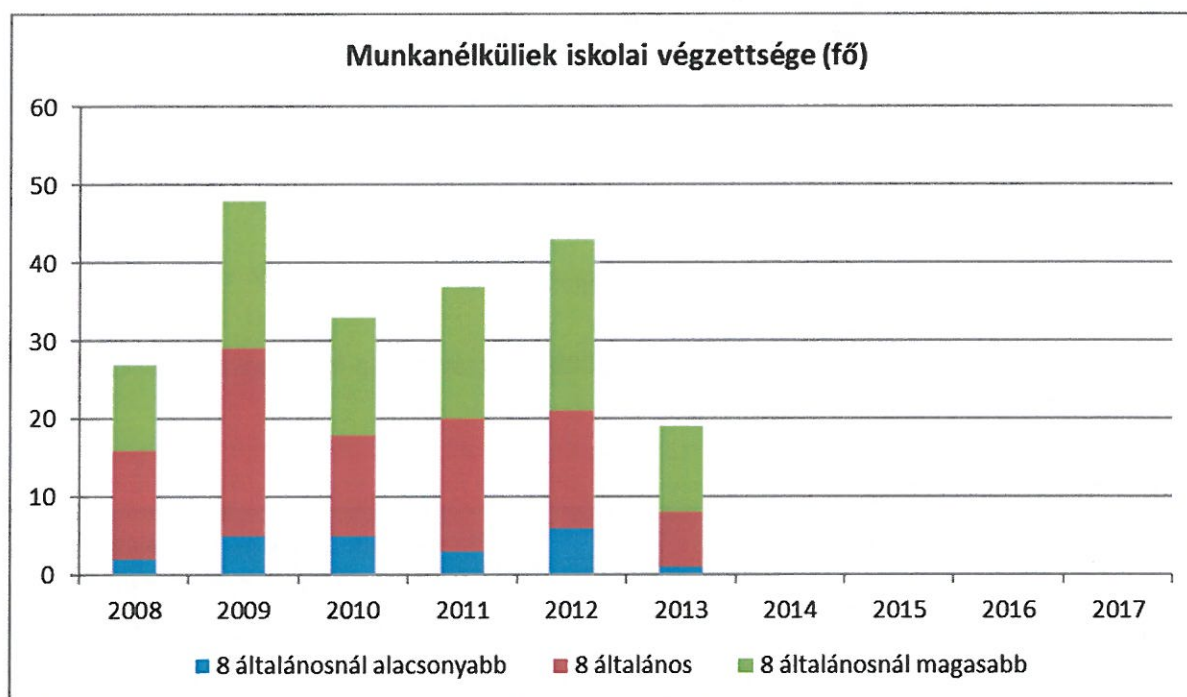
év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	655	321	334	604	296	308	51	7,8%	25	7,8%	26	7,8%
2011	687	333	354	628	319	309	59	8,6%	14	4,2%	45	12,7%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		fő	%	fő	%	fő	%
2008	27	2	7,4%	14	51,9%	11	40,7%
2009	48	5	10,4%	24	50,0%	19	39,6%
2010	33	5	15,2%	13	39,4%	15	45,5%
2011	37	3	8,1%	17	45,9%	17	45,9%
2012	43	6	14,0%	15	34,9%	22	51,2%
2013	19	1	5,3%	7	36,8%	11	57,9%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

c) közfoglalkoztatás:

Magyarország 2014 során is erősítette a közfoglalkoztatás rendszerét, mivel a program jelentős szerepet tölt be a tartósan munkanélküliek foglalkoztathatóságának javításában, az inaktív népesség aktiválásában. A rendszer fenntartását indokolja, hogy a célcsoport tartós piaci foglalkoztathatósága a munkaerő-kereslet további növekedésével párhuzamosan látszik csak megvalósíthatónak. Az átmeneti jelleg a célcsoport sajátosságai miatt több éves időtávon érvényesíthető. A tartós állástalanságból kilépés több lépcsős, képzést és foglalkoztatást is alkalmazó támogatási folyamatként valósulhat meg, ennek eredményessége a települési és járási gazdasági-társadalmi hátrányok jellegén is múlik. E csoport foglalkoztatási aktivizálása más eszközökkel (mint a segélyezés) sem járt nagyobb hatékonysággal. A közfoglalkoztatás rendszere nem váltja fel a jóléti politikákat vagy az aktív munkaerő-piaci eszközöket, hanem az a célja, hogy átmenetet képezzen a segélyezésből a nyílt munkaerőpiacra, emellett jelentős szociális felzárkóztató szerepe is van. E céloknak megfelelően nő a közfoglalkoztatás finanszírozási kerete (2015-ben 270 milliárd forint) és a résztvevők száma (2015-ben 213 ezer főre). Az éves átlagos létszám így 178 ezer fő volt 2014-ben,

miközben a nyílt munkaerő-piacon elhelyezkedők aránya is nőtt az első félévben (13,8%-ra) Az ország specifikus ajánlásnak megfelelően a közfoglalkoztatás aktiváló elemeit is tovább erősíti a Kormány. Ennek keretében a munkaerő-piaci szempontból hátrányos helyzetű alacsony iskolai végzettségűek, szakképesítéssel nem vagy elavult szakképesítéssel rendelkezők, illetve kiemelten a közfoglalkoztatottak számára képzési lehetőségek, továbbá a közfoglalkoztatásból való kivezetést elősegítő személyes szolgáltatások nyújtására kerül sor. A 2014 végén indult képzési programokban a képzések szerkezetében jelentős elmozdulás történt az alapvető készségek és kompetenciafejlesztés felől a szakmai végzettséget nyújtó képzettségek felé (az OKJ képzések aránya 62%, a 2013/2014 évi programokra jellemző 22% után). A folyamatban lévő 2014/15-ös téli, és a korábbi évek képzési programjai keretében 2015. március 15-ig 162 756 fő közfoglalkoztatott bevonása valósult meg, emellett a 2014-20-as programozási időszakban új képzési programok indítására kerül sor. A Kormány várhatóan már 2015 végén elindítja az alacsony képzettségűek és közfoglalkoztatottak új szakképzési, valamint alapkompenciákat fejlesztő, felzárkóztató képzési programjait. A közfoglalkoztatás célzottságát javítja 2015 közepétől a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők nagyobb arányú bevonása a **közfoglalkoztatási programokba**, amely intézkedés kapcsolódik a segélyezési rendszer átalakításához). A munkaerő-piaci re-integrációval a legrászorultabb, inaktív réteg rendszeres munkajövedelemhez jut, aktivitásuk nő. További intézkedések segítik elő a közfoglalkoztatásból a nyílt munkaerő-piacra való átmenetet: az ajánlásnak megfelelően a képzések és a szolgáltatások fejlesztése erősíti a közfoglalkoztatás aktiváló erejét (15/c). A közfoglalkoztatásból a nyílt munkaerő-piacra való kivezetést és a közvetíthetőség feltételeinek javítását elősegítő jogszabályváltozások értelmében ezen túl a közfoglalkoztatási jogviszonyban álló **(1) köteles elfogadni a felajánlott elsődleges munkaerő- piaci munkahelyet,**

(2) mentesül a munkavégzési kötelezettség alól az állásinterjú idejére, továbbá

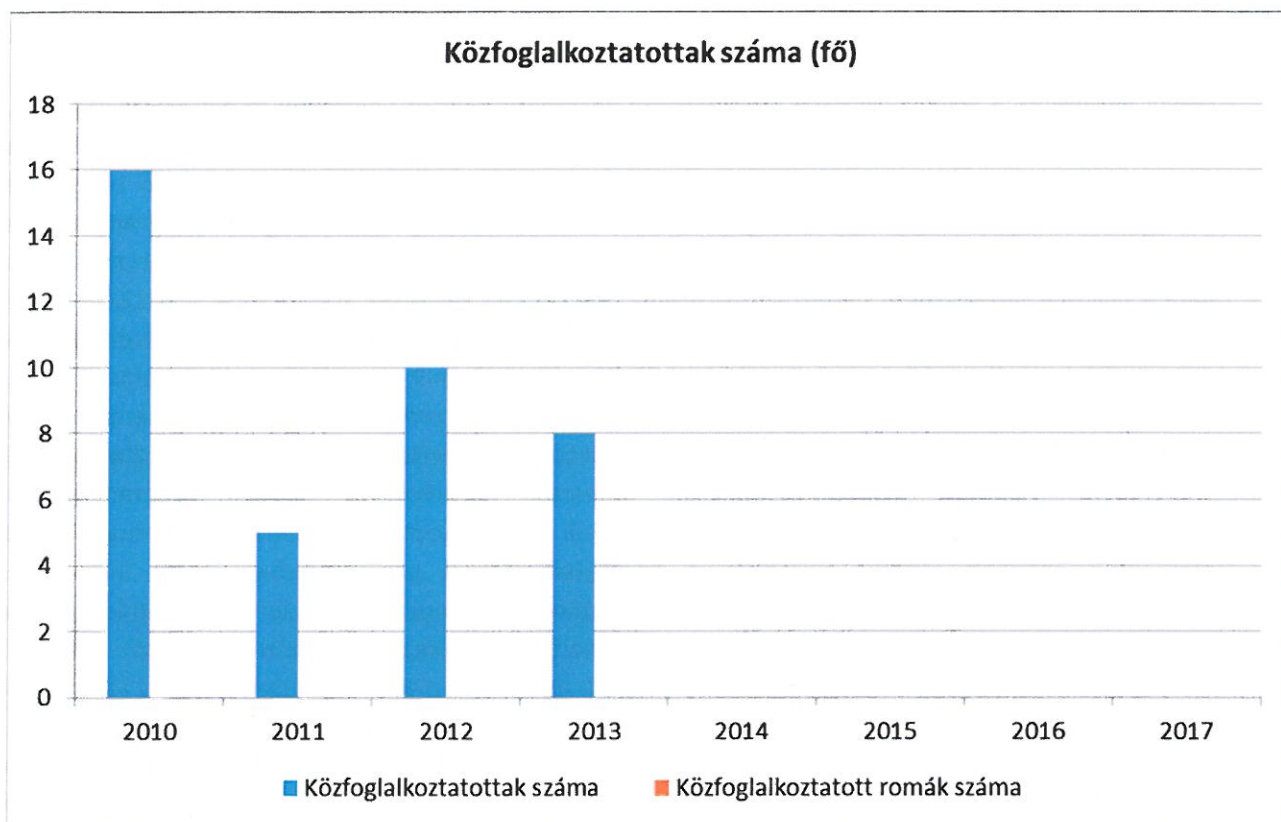
(3) a 25 év alattiak esetében a közfoglalkoztatás nem minősül megfelelő állásajánlatnak (lásd Ifjúsági Garancia). Forrás: MAGYARORSZÁG 2015. ÉVI NEMZETI REFORM PROGRAMJA

A munkaügyi központ közreműködésével közfoglalkozási program keretében minden pályázati lehetőséget megragadva veszünk részt a közfoglalkoztatásban ezzel lehetőséget teremtve a munkavállalásra. Közfoglalkozásban 2010. évben 16 fő, 2011. évben 5 fő, 2012. évben 10 fő, 2013. évben pedig 8 fő tudott részt venni.

Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakosságához képest
2010	16	3%	0	0%
2011	5	1%	0	0%
2012	10	2%	0	0%
2013	8	2%	0	0%

Forrás: Önkormányzat adatai

Forrás: Önkormányzat adatai

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.):

Településünk önkormányzata nagyon sok erőfeszítést tett azért, hogy az ingázásra kényszerülő munkavállalók tömegközlekedési eszközzel kora reggel be tudjanak jutni pl. Kiskunhalasra (15 km), vagy Szegedre (45 km). Vasúti közlekedés nincs a településen, ezért csak a Volán buszjáratok jöhetnek szóba, de egy-egy járat igénybevételével az igény 10 fő alatti ezért gazdaságossági szempontból nem kivitelezhető. A képviselő testület tervezett beruházásai döntésben mindig elsődleges szempont, hogy foglalkoztatna-e helyi munkavállalókat, milyen képzettségűeket stb. A lakosság alacsony száma, ebből eredően az érintett fiatal munkavállalók tekintetében nem kivitelezhető,

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munka- napokon	átlagos utazási idő autóbuszsal	vonat járatok átlagos száma munkanapok on	átlagos utazási idő vonattal	Kerékpár úton való megközelíthe- tőség	átlagos utazási idő kerékpáron
Legközelebbi centrum	20 perc	9	28 perc	-	-	-	-
Megyeszékhely	1 óra	7	3 óra	-	-	-	-
Főváros	2 óra	9	5 óra	-	-	-	-

Forrás: helyi autóbusz társaság, MÁV, önkormányzat adatai

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük:

Általában a Kiskunhalasi Munkaügyi Központ szervezésében valósulnak meg a képzések.

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – fiatalok

	van/nincs	Felsorolás
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen	nincs	-
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzasközpontban	van	pontosan nem ismert /átképzések/
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen	nincs	-
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzasközpontban	van	pontosan nem ismert

Forrás: helyi adatgyűjtés

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok):
nagyobb igény esetén vállalta az önkormányzat pl. személy- és vagyonőr képzést itt helyben lakosaink Kedvezőbb munkavállalási lehetőségeit szélesítve. Erre a jövőben is nyitott a település vezetése.
- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása:

A település közigazgatási területén mélyszegénységben élők önkormányzati saját fenntartású intézményekben való foglalkoztatását a döntést hozó fokozott figyelemmel próbálja feltérképezni. A döntés meghozatalában iránymutató lehet a családban az 1 főre jutó jövedelem. Fontos cél lehetőséget adni a mélyszegénységből történő felemelkedéshez.

Mélyszegénységben élők és romák foglalkoztatása

év	mélyszegénységben élők	Romák/cigányok
2008	n.a.	n.a.
2009	n.a.	n.a.
2010	16	0
2011	5	0
2012	10	0
2013	8	0
2014	n.a.	n.a.

Forrás: helyi adatgyűjtés

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén:

A munkahelyi felvételnél, ill. elbocsátásnál a település vezetése igyekszik elkerülni a foglalkoztatási diszkriminációt, és szem előtt tartja az egyenlő bánásmód elvét.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

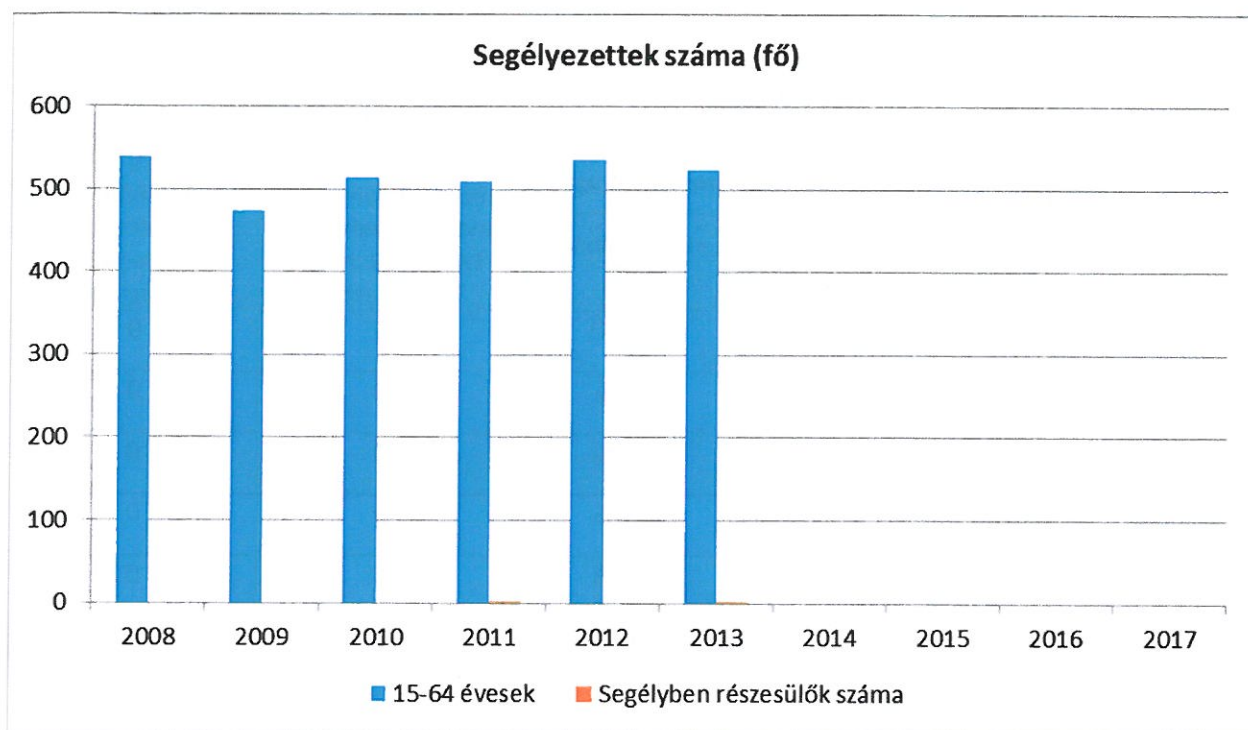
A segélyezési rendszer átalakítása során egységessé válik a szétaprózódott szociális segélyezési rendszer.

2015. március 1-jétől az átalakítást követően az állam és az önkormányzat segélyezéssel kapcsolatos feladatai és a felelősségi körök egyértelműen elválnak, a segélyezési rendszer átláthatóbbá válik, amely így megfelelőbben reagál a helyi, térségi problémákra, valamint jobb lefedettséget biztosít a helyben lakó rászorultak számára. Az állami felelősségi körben kötelezően biztosítandó ellátások szabályait továbbra is a szociális törvény tartalmazza. Ezen ellátások megállapítása és folyósítása egységesen járási hatáskörbe kerül, finanszírozásuk teljes mértékben a központi költségvetésből történik. A kötelezően biztosítandó ellátások járási szintre emelésével elősegíthető az **országosan egységes jogalkalmazási és segélyezési gyakorlat**. Az önkormányzatok által biztosítandó ellátások jogosultsági feltételeit, összegét az önkormányzatok állapítják meg, ezáltal az önkormányzatok lehetősége nő a helyi közösség szociális biztonságának erősítésére, a szociális segélyek megfelelő biztosítására. Az ellátások finanszírozását az önkormányzatok elsősorban saját adóbevételeikből teremthetik meg, emellett a központi költségvetés továbbra is támogatja az alacsony adóerő-képességű települések szociális feladatainak ellátását. A finanszírozási rendszer kiemelten támogatja a forráshiányban szenvedő településeket azáltal, hogy a központi forrást közöttük az adóerő-képességük szerint sávosan osztja el, több forrást biztosítva az alacsony adóerő-képességű önkormányzatok számára. Azoknak az önkormányzatoknak, amelyek a rászorulókat ellátását az adóerő-képesség alapján biztosított forrás felhasználásával sem tudják megfelelően biztosítani, pályázati úton lehetőségük lesz rendkívüli támogatást igényelni. Forrás: MAGYARORSZÁG 2015. ÉVI NEMZETI REFORM PROGRAMJA

Álláskeresői segélyben részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	538	n.a.	#ÉRTÉK!
2009	473	n.a.	#ÉRTÉK!
2010	514	n.a.	#ÉRTÉK!
2011	510	1	0,2%
2012	536	0	0,0%
2013	523	1	0,2%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

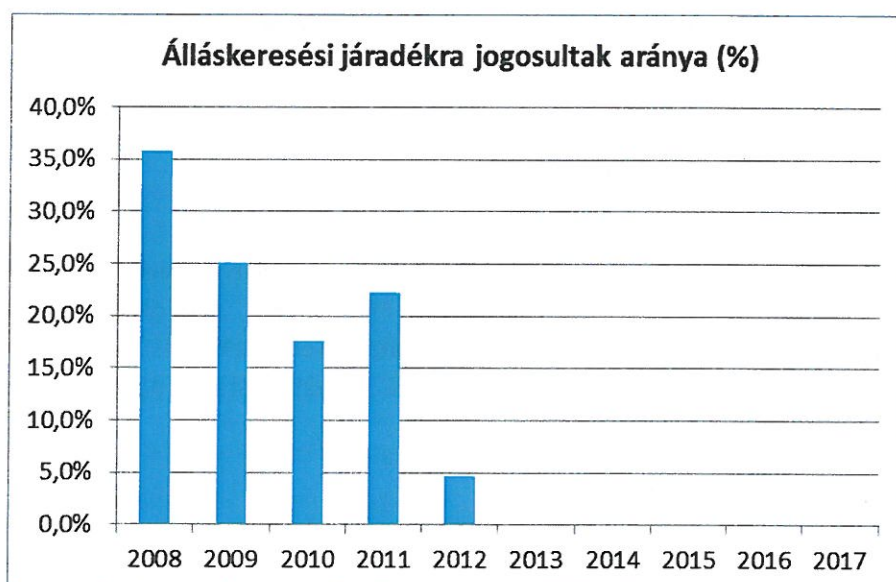

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott álláskereső száma	álláskeresői járadékra jogosultak	
		fő	%
2008	28	10	35,7%
2009	40	10	25,0%
2010	40	7	17,5%
2011	36	8	22,2%
2012	43	2	4,7%
2013	19	0	0,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

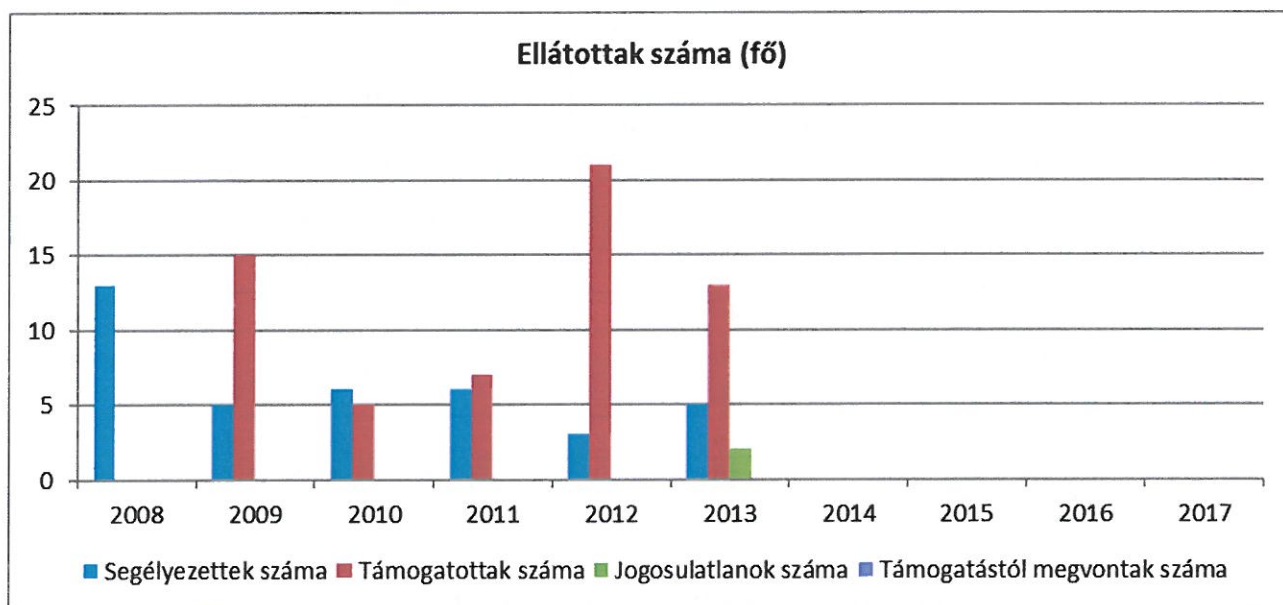

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresői támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	13	2,42%	n.a.	#ÉRTÉK!	0	0
2009	5	1,06%	15	37,50%	0	0
2010	6	1,17%	5	12,50%	0	0
2011	6	1,18%	7	19,44%	0	0
2012	3	0,56%	21	48,84%	0	0
2013	5	0,96%	13	68,42%	2	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

a) bérlakás-állomány: 12 db

b) szociális lakhatás: 2 db

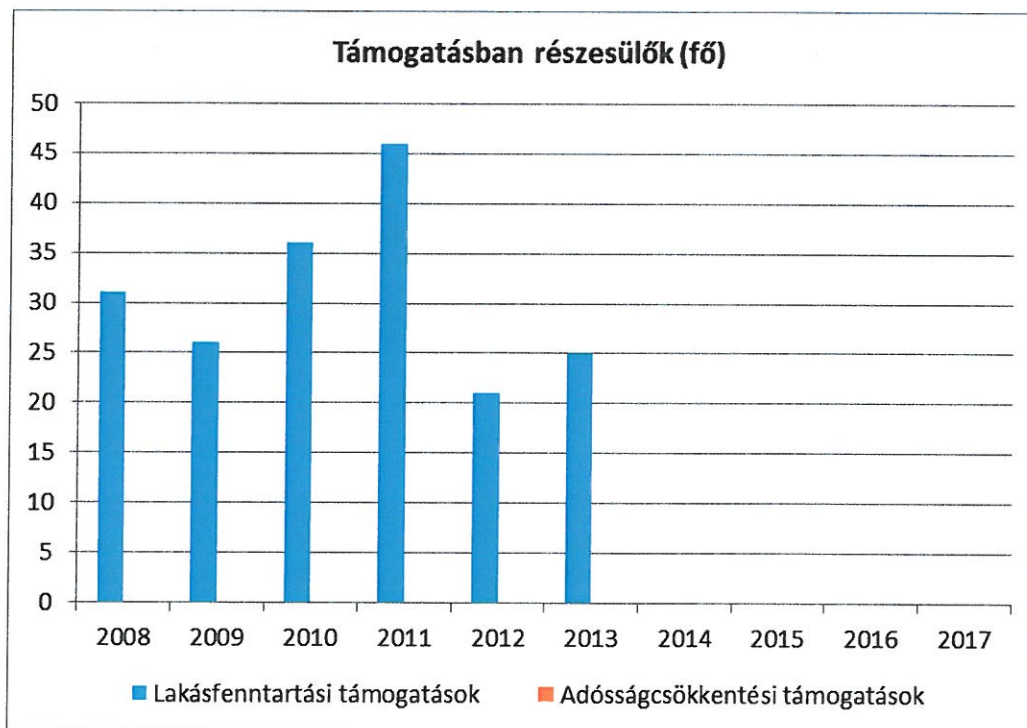
c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok: 10

e) lakhatást segítő támogatások:jogszabály szerint nyújtható támogatások

Támogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	31	0
2009	26	0
2010	36	0
2011	46	0
2012	21	0
2013	25	0

Forrás: TeIR

Forrás: TeIR

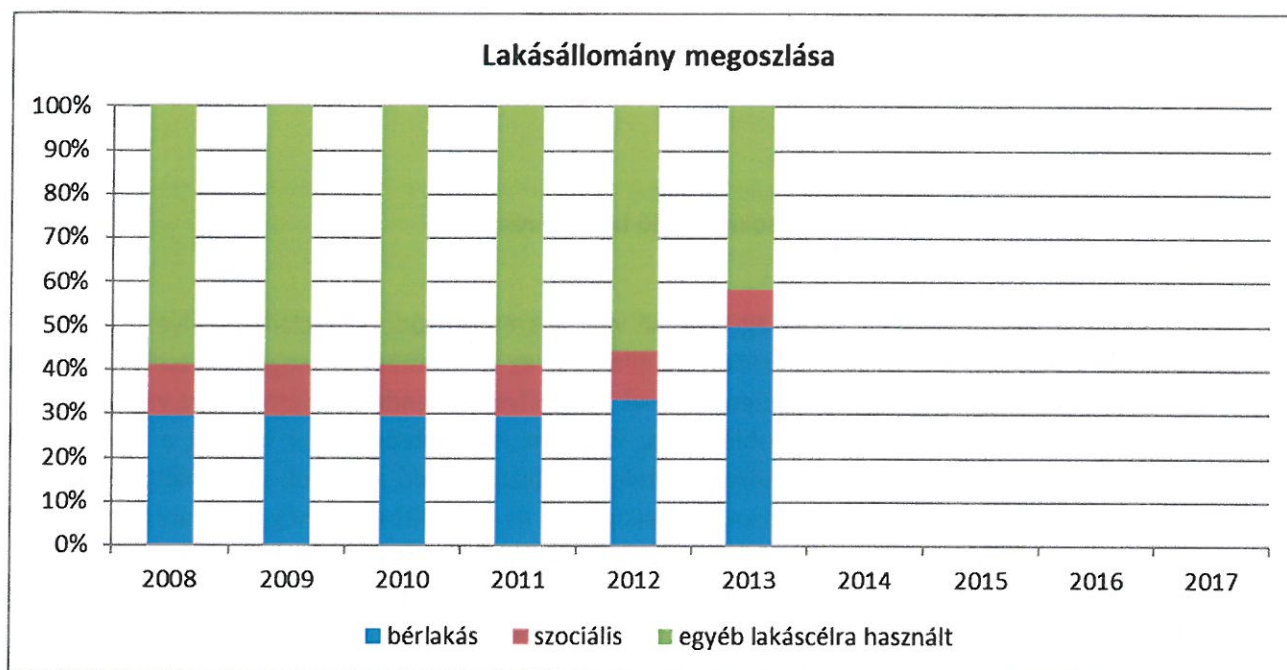
f) eladósodottság: pontos adat nem áll rendelkezésre

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása: a település vezetése fokozott figyelmet fordít a külterületen élő lakosság életkörülményeinek jobbá tételéhez. Rendszeresen javítja a dűlőutakat, kedvezményes internet hozzáférést biztosít, új buszváró építmények kerültek kihelyezésre. Idősek, fogyatékosok, szociálisan rászorulóak külterületről történő orvoshoz, szakrendelőbe történő szállításában a tanyagondnoki szolgálat vehető igénybe. Oktatási intézmények vezetője részéről felmerült a külterületről járó óvodások, iskolások oktatási intézménybe történő beszállítása, ami nagy segítséget jelentene a családoknak.

Lakásállomány

év	összes lakásállomány (db)		bérlakás állomány (db)		szociális lakásállomány (db)		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	448	50	5	0	2	0	10	0
2009	448	50	5	0	2	0	10	0
2010	449	50	5	0	2	0	10	0
2011	451	50	5	0	2	0	10	0
2012	451	50	6	0	2	0	10	0
2013	424	54	12	0	2	0	10	0

Forrás: TeIR, önkormányzati adatgyűjtés

Forrás: TeIR, önkormányzati adatgyűjtés

Statisztikai adatok alapján a településen 2013.évben 424 lakás található, belterületen néhány, külterületen több összesen 54 db mely már nem lakott, felújítás hiányában már lakhatásra alkalmatlan. Kevés lakást tud a tulajdonosa felújítani, komfortossá tenni, ezért az önkormányzati jelenlegi szociális és bérlakás állományához vásároltunk még, így jelenleg 14 db van a település tulajdonában. Bérleti igény folyamatos, emelkedési tendencia várható. Lakásvásárlási beruházásával a település a rászorulókat, a fiatal házасokat, családot alapítókat segíti abban, hogy a településen tudjon élni.

Lakásfenntartási támogatásra 2013.évben 25 fő volt jogosult. Ingatlanok tekintetében az önkormányzat 50 %-os hozzájárulással segít a hulladékszállítás költségéhez, és ugyanígy 50%-ban a csatornadíjhoz is hozzájárul, hogy ezzel csökkentse a tulajdonos költségeit. Külterületen hulladékgyűjtő konténerek kerültek elhelyezésre, az ingatlan tulajdonosok ingyenesen vehetik igénybe. Adósságcsökkentési támogatásban még nem részesült ingatlan tulajdonos a településen, reményeink szerint a közeljövőben ez az adat az 5 főt nem haladja meg.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.): nem releváns településünkön

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.): nem releváns

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai: nem releváns. A község közigazgatási területén telep, szegregátum nem található, településnek feladatot nem jelent.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A segélyezési rendszer átalakítása során egységesé válik a szétaprózódott szociális segélyezési rendszer. **2015. március 1-jétől az átalakítást követően az állam és az önkormányzat segélyezéssel kapcsolatos feladatai és a felelősségi körök egyértelműen elválnak**, a segélyezési rendszer átláthatóbbá válik, amely így megfelelőbben reagál a helyi, térségi problémákra, valamint jobb lefedettséget biztosít a helyben lakó rászorultak számára. Az állami felelősségi körben kötelezően biztosítandó ellátások szabályait továbbra is a szociális törvény tartalmazza. Ezen ellátások megállapítása és folyósítása egységesen járási hatáskörbe kerül, finanszírozásuk teljes mértékben a központi költségvetésből történik. A kötelezően biztosítandó ellátások járási szintre emelésével elősegíthető az **országosan egységes jogalkalmazási és segélyezési gyakorlat**. Az önkormányzatok által biztosítandó ellátások jogosultsági feltételeit, összegét az önkormányzatok állapítják meg, ezáltal az önkormányzatok lehetősége nő a helyi közösség szociális biztonságának erősítésére, a szociális segélyek megfelelő biztosítására. Az ellátások finanszírozását az önkormányzatok elsősorban saját adóbevételeikből teremthetik meg, emellett a központi költségvetés továbbra is támogatja az alacsony adóerő-képességű települések szociális feladatainak ellátását. A finanszírozási rendszer kiemelten támogatja a forráshiányban szenvedő településeket azáltal, hogy a központi forrást közöttük az adóerő-képességük szerint sávosan osztja el, több forrást biztosítva az alacsony adóerő-képességű önkormányzatok számára. Azoknak az önkormányzatoknak, amelyek a rászorulókat ellátását az adóerő-képesség alapján biztosított forrás felhasználásával sem tudják megfelelően biztosítani, pályázati úton lehetőségük lesz rendkívüli támogatást igényelni. Forrás: MAGYARORSZÁG 2015. ÉVI NEMZETI REFORM PROGRAMJA

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés : megoldott

Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	1	0	0
2009	1	0	0
2010	1	0	0
2011	1	0	0
2012	1	0	0
2013	1	0	0

Forrás: TeIR

Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	29
2009	23
2010	25
2011	11
2012	20
2013	27

Forrás: TeIR

Ápolási díjban részesítettek száma

év	ápolási díjban részesítettek száma
2008	5
2009	6
2010	3
2011	2
2012	5
2013	6

Forrás: TeIR

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés: háziorvosi szolgálat segítségével, szakrendelésre utalással, ill. gyermekorvos csecsemő tanácsadás keretében szakorvosokhoz irányítással hozzáférhető.

c) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése: jogszabályi előírásoknak megfelelő

d) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés: helyi szinten nem megoldható, a közeli városokban vehető igénybe, a beutazás-szállítás szervezeten igénybe vehető

e) sportprogramokhoz való hozzáférés: települési rendezvények szintjén, igény szerint

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés: gondozási igényeknek megfelelően hozzáférhető

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor: nem tapasztalható

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény értelmében a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátási körében gondoskodik:

- háziiorvosi ellátásról 1 háziiorvosi szolgálat keretében felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálat
- gyermekorvos heti 1 alkalommal mozgó szakorvosi szolgálat keretében csecsemő tanácsadást tart
- a fogorvosi alapellátást 1 fő vállalkozó szakorvos végzi
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás 19 órától -07 óráig a /betegellátás/ központi ügyelet, 0-24 óráig sürgősségi betegellátás a Kiskunhalasi Semmelweis Kórház épületében vehető igénybe
- védőnői teendőket 1 fő védőnő napi 6 órában látja el.

A településen gyógyszerár nem működik, csak egy megye által engedélyezett kézi patika a háziorvos rendelőjében. Legközelebbi gyógyszerár, ill. ügyeleti gyógyszerár Kiskunhalason található.

Falunk büszkesége, hogy a felsorolt egészségügyi szolgáltatások egy újonnan átadott egészségügyi centrumban a mai kor igényeit mindenben kielégítő modern épületben áll a lakosság rendelkezésére.

Az épületben kialakításra került egy sószoza, mely szintén a lakossági igényre került megépítésre. Szervezetten iskolai, óvodai csoportok is látogathatják.

Szakrendelő intézetekbe történő beszállítást rászorultság, egészségügyi állapot figyelembe vételével a tanyagondnoki szolgálat nagyban segíti, mindenki eljut a megfelelő egészségügyi intézetekbe.

Szociális alapszolgáltatásként a településen tanyagondnoki szolgálat működik, házi segítségnyújtás, családsegítő szolgálat, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, és ami alán egyedülálló a 70 éven felüli lakosainknak az önkormányzat naponta ingyen ebédet biztosít, és működik a 40 férőhelyet biztosító idősek otthona.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

- a) közösségi élet színterei, fórumai: településünkön a közösségi élet színtere a művelődési ház és az azt körülvevő park. Különböző kulturális műsorok, programok, játékonysági bálók kerülnek megrendezésre, melyeknek már hagyománya van. Itt készül fel fellépéseire a helyi népdalkör, polgárőr egyesület gyűléseket tart, családi rendezvényeknek ad helyet, asszonytorna stb. Nyilvános közösségi számítógépes (6 db géppel) internet hozzáférés, fénymásolás, szkennelés biztosított a lakosságnak munkanapokon hivatalos ügyintézésre is. A gépek száma elegendő, nincs torlódás.

A művelődési ház épületében működik a községi könyvtár, 120 könyvtárlátogatója van, 14 év alatti 25%, 14-65 év közötti 60%, 65 év feletti 15 %.

Ez az épület helyet biztosít az önművelődést, a szabadidő hasznos eltöltését szolgáló rendezvényeknek, civil szervezeteknek.

- b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük): a település „családias” hangulatú, konfliktus nem érezhető

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.): többnyire jótékonyági rendezvényekre, vállalkozások, magánszemélyek.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Nincs a településen.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Munkanélküliség	Munkahelyteremtő beruházás
Növekedő önkormányzati bérlakás igény	3 db ingatlan vásárlása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A korai iskolaelhagyás megelőzése érdekében a hatályos köznevelési törvény értelmében 2015 szeptemberétől az eddigi 5 éves kor helyett **3 éves kortól lesz kötelező az óvodai részvétel.**

2015-16-ban is folytatódnak azok a **hazai és uniós finanszírozású célzott programok, intézkedések**, amelyek célja, hogy a **sérülékeny, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű – köztük roma - tanulók iskolai sikerességét elősegítsék, a befogadó oktatáshoz, együttneveléshez** hozzájáruljanak javítva ezzel továbbtanulási eredményeiket, és csökkentve a lemorzsolódás veszélyét. Az **Integrációs Pedagógiai Rendszer (IPR)** hatásvizsgálata azt mutatta, hogy a program általános javulást hozott a résztvevő iskolák diákjainak iskolai teljesítményében, fejlődésében. A hátrányos helyzetű tanulók középiskolai továbbtanulásának, középiskolai sikerességének, szakmához jutásának elősegítését célozzák 2015-2016-ban is az **Útravaló Ösztöndíjprogram** esélyteremtő alprogramjai. Az ESZA forrásai segítségével működő **tanodai programok** anyagi szükségben, rossz szociális körülmények között élő, roma tanulók felzárkózását segítik köznevelésen kívüli eszközökkel, komplex, a személyiség egészére kiható egyéni fejlesztéssel. A program keretében 168 tanoda működik kb. 4000 tanuló bevonásával. A **Második Esély típusú iskolákban** a középfokú iskolákból kimaradt, lemorzsolódó fiataloknak az oktatás világába történő visszavezetését célozzák. A **sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók iskolai sikerességének elősegítése** érdekében a gyógypedagógiai tanácsadást, korai fejlesztést, oktatást és gondozást, szakértői és rehabilitációs tevékenységet biztosító pedagógiai szakszolgálati rendszer átalakítása keretében 2015-ben további új, korszerű diagnosztikai vizsgáló- és fejlesztőeljárások kidolgozása, illetve adaptálása valósul meg. Annak érdekében, hogy csökkenjen a digitális leszakadás mértéke - különös tekintettel a sajátos nevelési igényű, és a hátrányos helyzetű tanulókra – **informatikai infrastruktúra-fejlesztési projekt** indult uniós forrásból. A **Köznevelési Hídprogramok** azoknak a fiataloknak adnak lehetőséget, akik az általános iskola elvégzése után nem jutottak be középfokú iskolába (Híd I.), illetve akiknek a tanulás korábban csak kudarcélményt adott, és emiatt nem tudták befejezni az általános iskolát, de már betöltötték 16. életévüket (Híd II.). A Híd II-ben résztvevő tanulók 20 hónapos képzési ideje a jelenlegi tanév végén zárul. Idén kerül sor a szakmai záróvizsgák megszervezésére is, így a tanév zárását követően tudunk majd olyan adatot gyűjteni, hogy hány tanuló szerezte meg a rész-szakképesítést igazoló bizonyítványt, illetve hányan mennek tovább szakiskolai képzésbe. Az idei Híd-programokban 2300 fő személyre szabott fejlesztő oktatásban részesül. A 2011-ben elfogadott két új törvény (szakképzési és szakképzési hozzájárulási) megteremtette a **duális képzés kiterjesztésének lehetőségeit**, amit az új felnőttképzési törvény elfogadása követett 2013 közepén. A duális képzés minőségének emelése érdekében növeljük a képzésben közreműködők szakmai kompetenciáit: a szakképző intézményben lehetővé válik gyakorlati oktatásvezető munkakör kialakítása, a gyakorlati képzést folytató szervezetenél folyó gyakorlati képzésben pedig gyakorlati oktatóként olyan személy vehet részt, aki rendelkezik mestervizsgával. 2013 szeptemberétől a képzések már az új rendszerben indultak el, melynek legfontosabb elemei a vállalati tanműhelyek támogatása, emelt szakma-normatíva, tanulószerveződések rendszere. 2014 végén a szakképzésben tanulók több mint egyharmada duális képzési formában vesz részt, a gyakorlati képzési helyeket biztosító gazdálkodó szervezetek száma mintegy 8000. 2015-től kezdődően kiemelt cél a tanulószerveződések számának további növelése, amelynek elérése érdekében a Kormány bevezette a **kamarai garanciavállalás rendszerét**. Ennek célja, hogy a tanulók vállalati környezetben végezzék el gyakorlati képzésüket, így tovább nő a szakképzési rendszerből kikerülő fiatalok kompetenciáinak munkaerő-piaci relevanciája. **Az állami szakképző intézmények egységes fenntartói átvétele** révén az intézményfenntartás és szakmai irányítás egy kézben tartása jelenti a biztosítékot a minőségi szakképzési és képzésfejlesztési feladatellátásra, a duális képzés kiterjesztésére irányuló koncepció megvalósítására, illetve a szakképzési reformlépések nyomán követése mellett az egységes intézményrendszer hatékonyságának növelésére. **Speciális intézkedések bevezetésére is sor kerül az esélyteremtő támogatást igénylő hallgatók érdekében.** A hátrányos helyzetűeket támogató felvételi

többletpontok rendszere nemcsak, hogy működik, hanem 2013 óta a szerepe is nőtt. A Kormány továbbra is nagy számban biztosít az arra érdemes jelentkezőknek magyar állami ösztöndíjas helyeket, a felvettek körében magasabb a hátrányos helyzetűek aránya, mint a jelentkezők körében. A Diákhitel különböző konstrukciói változatlanul elérhetőek maradnak a hallgatók számára, a Diákhitel II. konstrukcióhoz a Kormány 2%-os kamatot garantál (a hiánypótló konstrukciót 4300 hallgató vette fel 2013/2014. I. félévben). A felsőoktatási szakpolitika megváltoztatta 2013-tól a **korábbi felsőoktatási felvételi rendszert, melyben a Kormány határozta meg a felvételi keretszámot képzőhelyenként.** Az új rendszerben a felvételiző eredménye, valamint az intézmény kapacitáskorlátja a meghatározó elem. 2013 óta minden olyan hallgató, aki elérte a minimum belépési korlátot, és az adott intézmény fel tudja venni, részesülhet állam által támogatott képzésben. A 1276/2010 (XII.8.) Kormányhatározat 2011-ben az államilag támogatott helyekre felvettek számát 53 450 főben határozta meg, 2013-ban és 2014-ben 100 000 államilag támogatott hely vált elérhetővé, így szinte **minden továbbtanulni szándékozó fiatal számára lehetséges a felsőoktatásba történő bejutás.** Forrás: MAGYARORSZÁG 2015. ÉVI NEMZETI REFORM PROGRAMJA

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

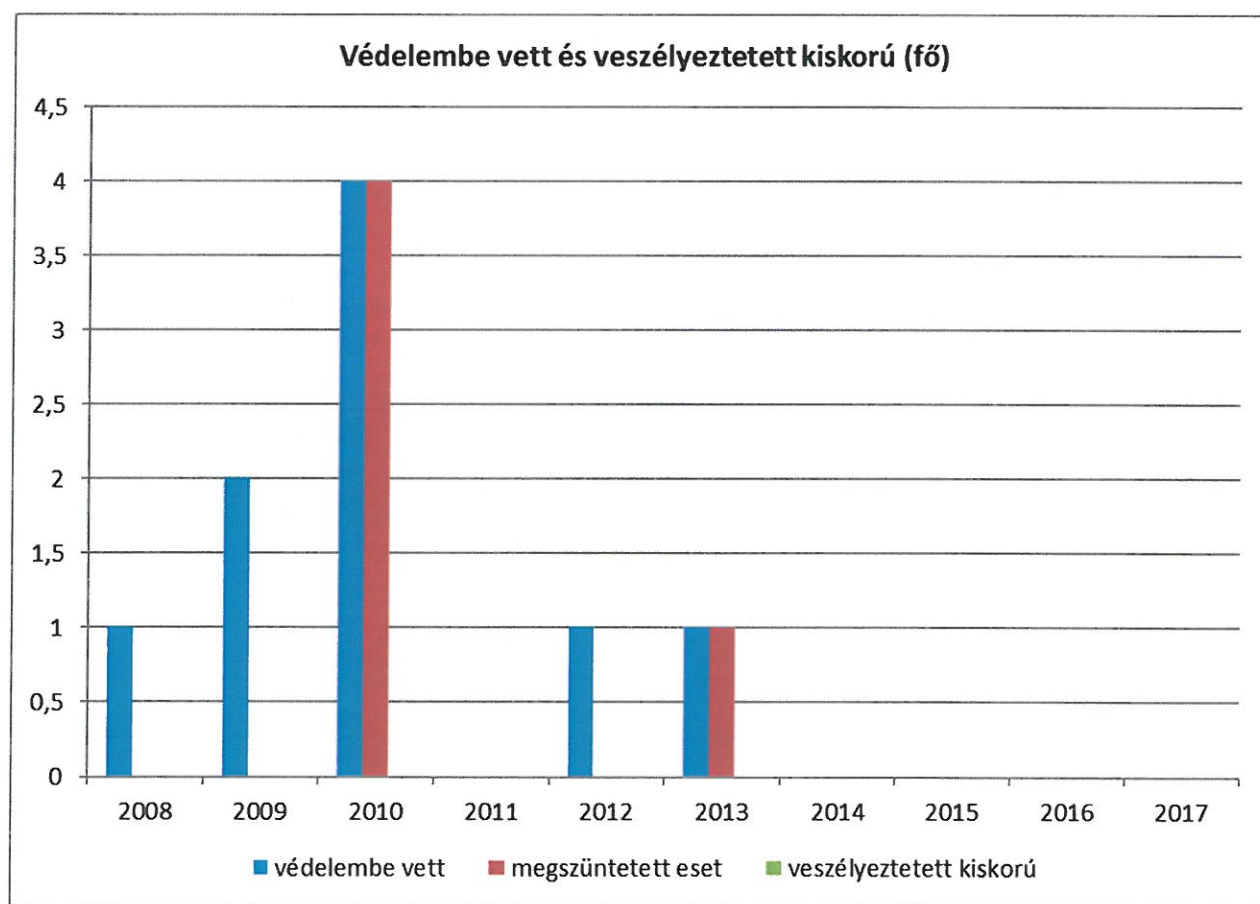
- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A településen élő gyermekek számára életkoruknak megfelelően elérhető az óvodai ellátás, valamint az általános iskolai oktatás. Védelembe vett 18 év alatti gyerekek száma 2008.évben 1 fő, 2009.évben 2 fő, 2010.évben 4 fő, 2011.évben nem volt, 2012.évben 1 fő. Veszélyeztetett gyermekek száma évente mintegy 6-8 fő. 2012.10.31. óvodába beírt gyereke száma: 23 fő, általános iskolások száma 2012/2013. tanév 50fő. Halmozottan hátrányos helyzetű/HHH/ óvodás és iskolás gyerek nincs a településen. Hátrányos helyzetű /HH/ óvodás 7 fő, iskolás 15 fő. Óvodásoknál ez a szám az összlétszámhoz viszonyítva 30 %, iskolásoknál szintén 30%. Az oktatások mindkét intézmény tekintetében minden igényt kielégítő, új kor követelményeinek megfelelő körülmények között történik. Óvodai csoportok száma: 2, iskolában átlagosan az osztálylétszám: 6-7 fő. Főként az iskolában érzékelhető, hogy vonzó ez a kis közösség, más településről bejáró iskolás 10 fő 20%, 8 % a bejáró HH gyereke aránya. Visszajelzésekből az ő eredményeik lényegesen javulnak, a pedagógus több időt tud egy-egy gyerekkel foglalkozni, mint a nagy létszámú osztályokban. A gyermekek egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete kielégítőnek mondható.

Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	1	0	n.a.
2009	2	0	n.a.
2010	4	4	n.a.
2011	0	0	n.a.
2012	1	0	n.a.
2013	1	1	n.a.

Forrás: TeIR, önkormányzati adatgyűjtés

Forrás: TeIR, önkormányzati adatgyűjtés

Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	4	
Óvodai férőhelyek száma	50	
Óvodai csoportok száma	2	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6,30-17,00	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	1 hónap	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	3	
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	3	
Gyógypedagógusok létszáma	0	
Dajka/gondozónő	2	
Kisegítő személyzet	1	

Forrás: TeIR, önkormányzati adatgyűjtés

Óvodai nevelés adatai 3.

év	3-6 éves korú gyermekek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat- ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermekek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	24	2	50	1	27	0
2009	23	2	50	1	23	0
2010	19	2	50	1	23	0
2011	24	2	50	1	21	0
2012	25	2	50	1	21	0
2013	24	2	50	1	23	0

Forrás: TeIR, önkormányzati adatgyűjtés

Általános iskolában tanuló száma

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	25	25	50	32	64,0%
2011/2012	27	26	53	34	64,2%
2012/2013	24	26	50	29	58,0%
2013/2014	29	25	54	31	57,4%

Forrás: TeIR, önkormányzati adatgyűjtés

Általános iskolák adatai

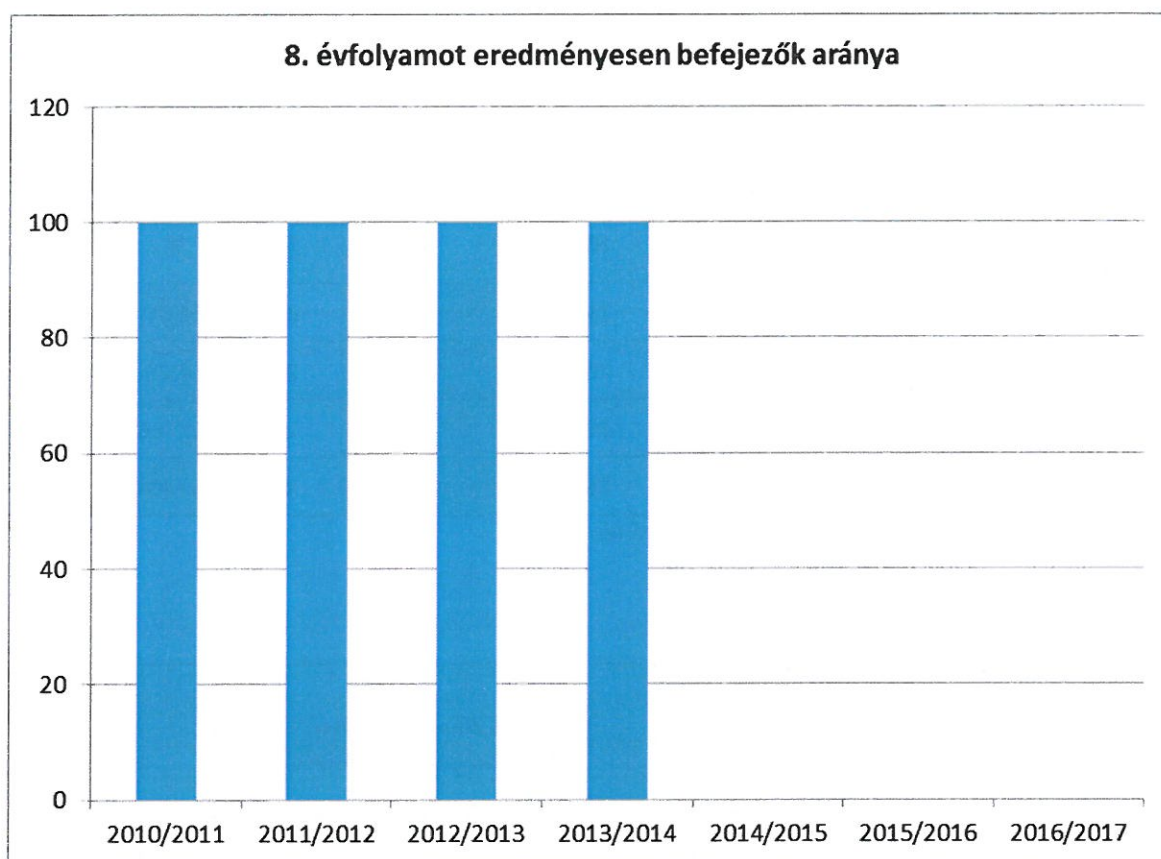
tanév	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat- ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2010/2011	4	4	8	0	0	0	1
2011/2012	4	4	8	0	0	0	1
2012/2013	4	4	8	0	0	0	1
2013/2014	4	4	8	0	0	0	1

Forrás: TeIR, önkormányzati adatgyűjtés

A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

tanév	8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma / aránya a nappali rendszerű oktatásban	
	fő	%
2010/2011	6	100
2011/2012	4	100
2012/2013	5	100
2013/2014	7	100

Forrás: TeIR, önkormányzati adatgyűjtés

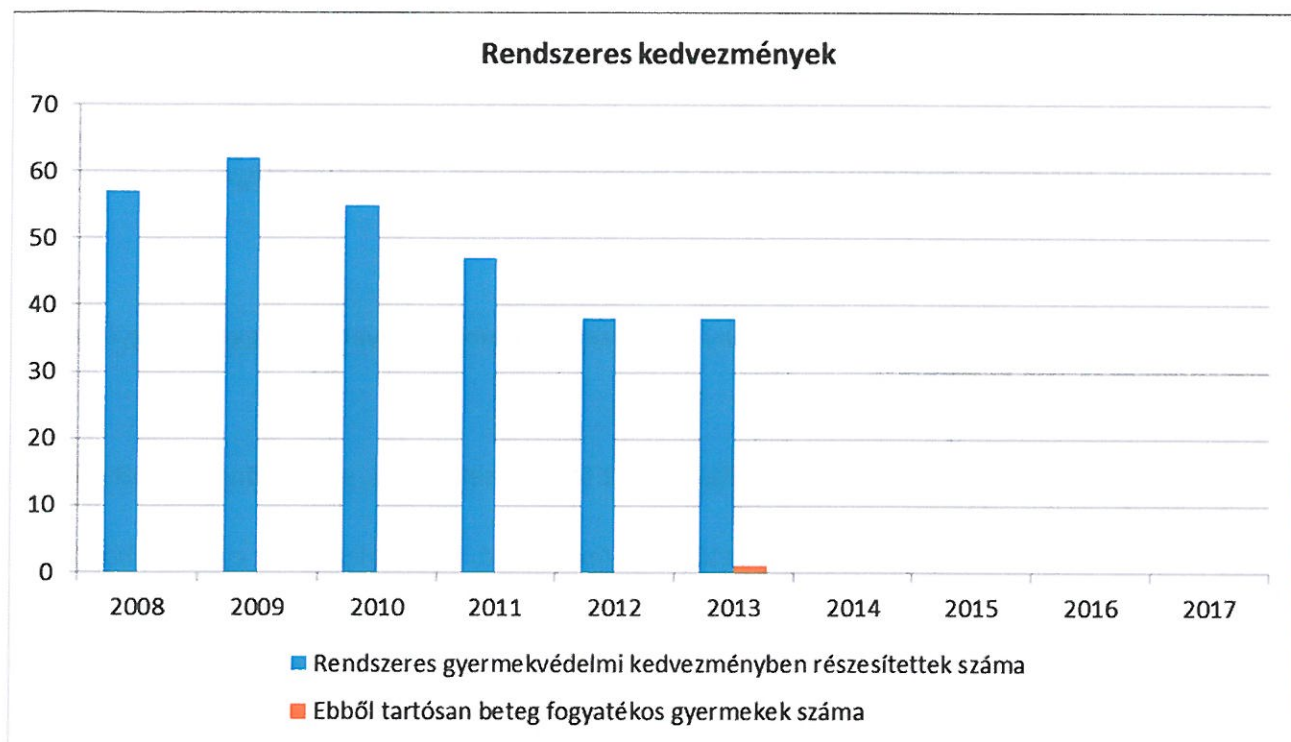
Forrás: TeIR, önkormányzati adatgyűjtés

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
 2012.évben 38 fő, 2013.évben 38 fő részesült az ellátásban ebből 1 fő tartósan beteg fogyatékos gyerek. A rászoruló családok hozzájutnak a támogatáshoz, rendelkeznek a szükséges információkkal, segít ebben a szociális ügyintéző, védőnő, gyermekvédelemmel foglalkozó szakember.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	57	0	0	0	0
2009	62	0	0	0	0
2010	55	0	0	0	0
2011	47	0	0	0	0
2012	38	0	0	0	0
2013	38	1	0	0	0

Forrás: TeIR, önkormányzati adatgyűjtés

Forrás: TeIR, önkormányzati adatgyűjtés

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya
Jogszabályon kívüli helyi juttatásról eddig még nem döntött a vezetés, ill. nem volt megkeresés.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya
2012.évben ingyenesen étkező óvodás 11 fő, 2013.évben 7 fő, iskolás 2012.évben 18 fő, 2013.évben 15 fő, nyári étkeztetésben részesülő óvodás és iskolás 2012.évben 10 fő, 2013.évben 19 fő. 50 %-os mértékű kedvezményes étkezésre jogosult iskolás gyermek 1-13.évfolyam 2012.évben 1fő, 2013.évben 4 fő. Ingyenes tankönyv ellátásban részesül 2012.évben 24 fő, 2013.évben nem áll rendelkezésünkre adat. Óvodáztatási támogatásra 2012.-2013.évben jogosult 1-1 szülő.

Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	11	22	19	28	2	12
2009	15	25	16	29	3	14
2010	13	26	1	12	2	17
2011	10	24	1	8	2	9
2012	11	18	1	7	1	10
2013	7	15	4	n.a.	1	19

Forrás: TeIR, önkormányzati adatgyűjtés

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya
Nincs ilyen a településen

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Szegregációs terület nem található a község közigazgatási területén.

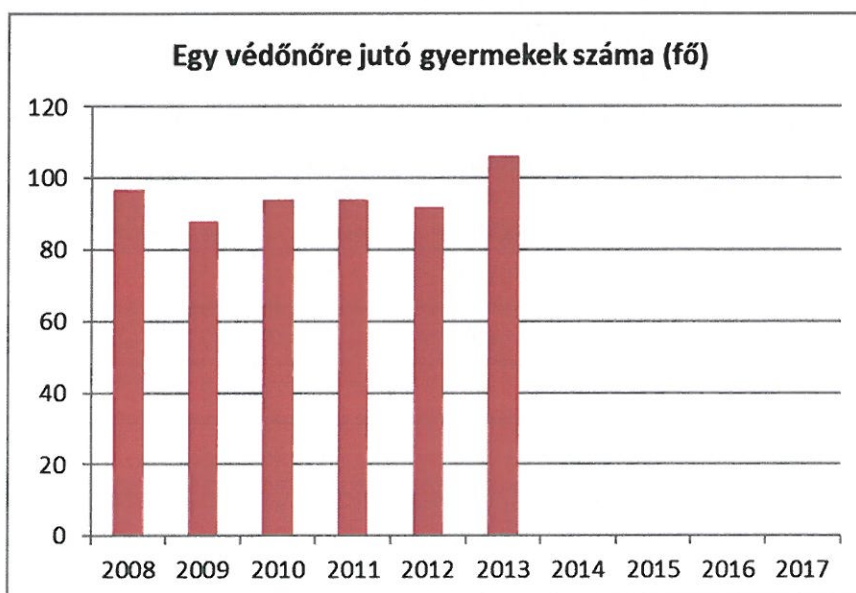
4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)
1 védőnői álláshely van a településen, mely betöltött. Elmondható, hogy valamennyi gyermek hozzájut a szolgáltatáshoz, 1 védőnőre jutó gyermekek száma átlagosan: 95 fő. Az országos átlaghoz viszonyítva a leterheltsége 32 %-os.

Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	1	97
2009	1	88
2010	1	94
2011	1	94
2012	1	92
2013	1	106

Forrás: TeIR, önkormányzati adatgyűjtés

Forrás: TeIR, önkormányzati adatgyűjtés

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Házi gyermekorvosi szolgálat nem működik, csak felnőtt házi orvos. Gyermekorvos szolgálat csak a környező településen vehető igénybe, ami probléma a szülőknek, plusz költséget jelent, nehezebb összeegyeztetni a dolgozó szülők esetében a munkaidő beosztással. Szakrendelések szintén a közeli városokban érhetőek el /Szeged 45 km, Kiskunhalas 15 km/

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-, szociális-, oktatási-) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Szintén az előző pontban leírtak alapján állnak vehető igénybe. Kiskunhalasi Nevelési Tanácsadó látja el a zsanai gyerekeket pedagógus szakvéleménye alapján. A Kiskunhalasi Kistérségi Társulással kötött megállapodás alapján heti 1 alkalommal gyógypedagógus, logopédus foglalkozik a gyerekekkel.

- d) gyermekjóléti alapellátás

Gyermekjóléti szolgáltatás olyan a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő elősegítését, gyermek veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családból kiemelt gyermek visszahelyezését. A gyermekjóléti szolgálat figyelemmel kíséri valamennyi 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét. A gyermekjóléti és gyermekvédelmi alapellátást 1 fő szakember látja el napi 2 órában.

- e) gyermekvédelem

Az egészségügyi szolgáltatást nyújtók különösen védőnői szolgálat, házi orvos, házi gyermekorvos, köznevelési intézmények, rendőrség stb. kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgálatnál. A feladat ellátása községünkben az előző pontban leírtak alapján történik.

- f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások nem kötelező önkormányzati feladat, azt az állam biztosítja a gyermekek részére.

- g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A település gyermeklétszámából adódóan ezek e tevékenységek az iskola, óvoda, művelődési ház által szervezett rendezvényeken keresztül vehető igénybe életkornak megfelelően, ezeknek is már hagyománya van. Családias hangulatúak, nyitottak az intézmények, szívesen fogadják az érdeklődőket. Az iskolában a gyerekek részt vehetnek kézilabda, kézműves, filmklub, beszédtechnika szakkörön, művészetoktatáson festéssel foglalkoznak. Tanév folyamán megrendezésre kerül: drogfutás, madarak és fák napja, sajtnap, piknik nap, a védőnő egészségfejlesztő órákat tart, és csecsemőgondozási szakkört vezet.

- h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A gyermekétkeztetést a Kovács és Társa Bt. közétkeztetési vállalkozás biztosítja jogszabályi előírásoknak megfelelően.

- i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

A szolgáltatások nyújtásakor nem érvényesül az egyenlő bánásmód követelménye. Az SNI gyermekek, tanulók neveléséről, iskolai felkészítéséről a szakértői bizottság szakértői véleménye szerint kell gondoskodnia az óvodának, iskolának. Településünkön az SNI gyermekek többi gyermekkel való együttnevelésének, oktatásának feltételei adóttak. SNI gyerekek esetében a szakértői vélemény alapján 1 fő fejlesztő pedagógus egyénre szabott beosztással az előírt fejlesztési területen rendszeresen foglalkozik a gyerekekkel. Igény szerint minden nevelő az általa oktatott tantárgyból korrepetál.

- j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Óvodáztatási, iskoláztatási támogatást nyújt az önkormányzat.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása Integrált nevelés keretében és gyógypedagógus, logopédus segítségével biztosítja az önkormányzat a gyermekek számára.

- b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Mindkét oktatási intézménynél felmerült a pszichológus szakember alkalmazása, ill. az iskolánál sok esetben logopédus foglalkozásokra.

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációk

Nem releváns a településen

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

1-1 intézmény működik, nem releváns.

- e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Zsana Községért Közalapítvány bevételeiből ezen a területen kíván segíteni.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
-Szabadidő hasznos eltöltésére irányuló szervezett programok	A már megszokott művelődési ház vezetője által szervezett programok bővítése,pályázati lehetőségek
-Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esélyegyenlőségének javítása, ruhagyűjtési ill.csere-bere akciók	Óvodai,iskolai,védőnői,tanyagondnoki,családsegítő,gyermekjólétim szolgálat munkatársai

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

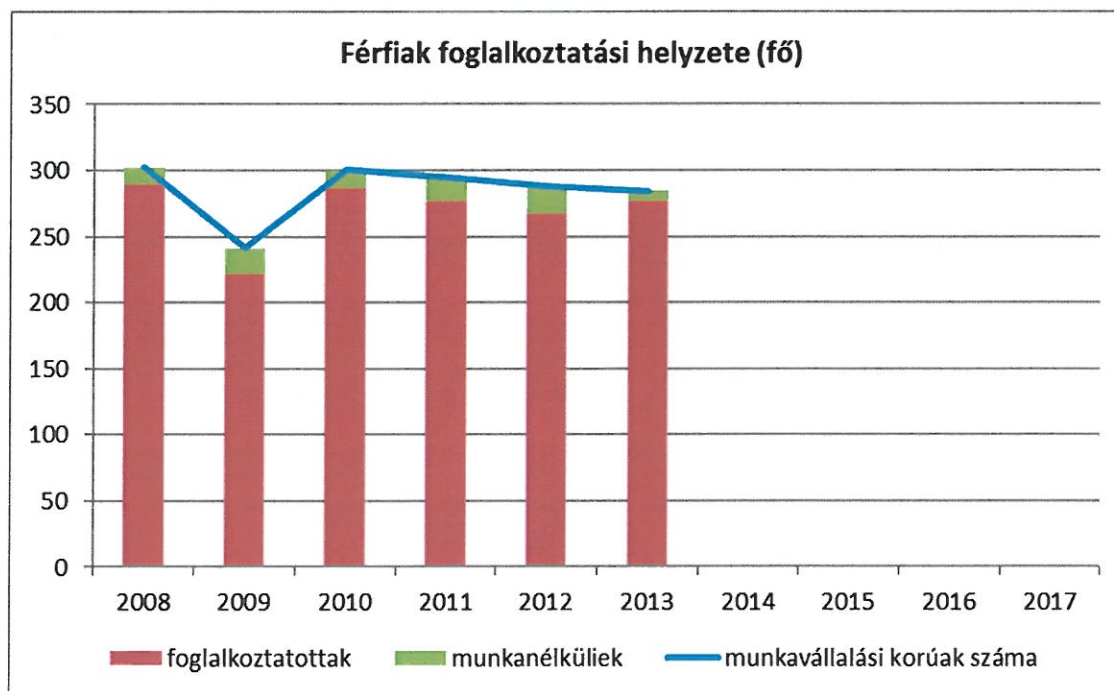
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében:

Jellemzően a nők elhelyezkedési lehetőségei jobbakká a településen

Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	302	280	289	266	13	14
2009	241	273	221	245	20	28
2010	300	257	286	238	14	19
2011	295	266	277	247	18	19
2012	288	248	267	227	21	22
2013	284	239	277	227	7	12

Forrás: TeIR, önkormányzati adatgyűjtés

Forrás: TeIR, önkormányzati adatgyűjtés

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban:

A munkaügyi központ Kiskunhalas közvetítésével megoldható

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei:

Az országos statisztikához hasonlóan az alacsony iskolai végzettség negatívan hat a nők elhelyezkedési esélyeire

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A községben nem jelenik meg, a vállalkozói szférára nem rendelkezünk információval

A községben a munkavállalási korú nők 10%-a, vagy az alatti a munkanélküli. Az önkormányzat és intézményeinél 90%-ban nő munkavállalók dolgoznak, adódik ez abból is, hogy nővéri álláshely, ill. egy-egy ügyintézői munkaköri állásra van lehetőség. Nincs pontos adatunk arra vonatkozóan, hogy őstermelőként mennyi nő próbálja megélhetését biztosítani, és ezzel együtt szolgálati időt szerezni. Foglalkoztatást segítő képzési programok inkább a közeli városokban érhetők el számukra, ill. a munkaügyi központ szervezésében. Mint az országos statisztika alapján is az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei még korlátozottabbak. Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén nem tapasztalható, mert többnyire bérbesorolás alapján történik a bérezés. A vállalkozási szférából és azok alkalmazottai bérjövödelméről nem áll rendelkezésünkre adat.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetésében az óvoda, iskola vezetése nyitvatartási időket tekintve maximálisan családbarát, egyedi igényeket is figyelembe véve segíti, hogy a nők az anyák munkalehetőségei emiatt ne sérüljön. Férőhelyhiányról /óvoda, / intézményeinkben nem beszélhetünk, a rugalmas munkaidő nem került bevezetésre.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

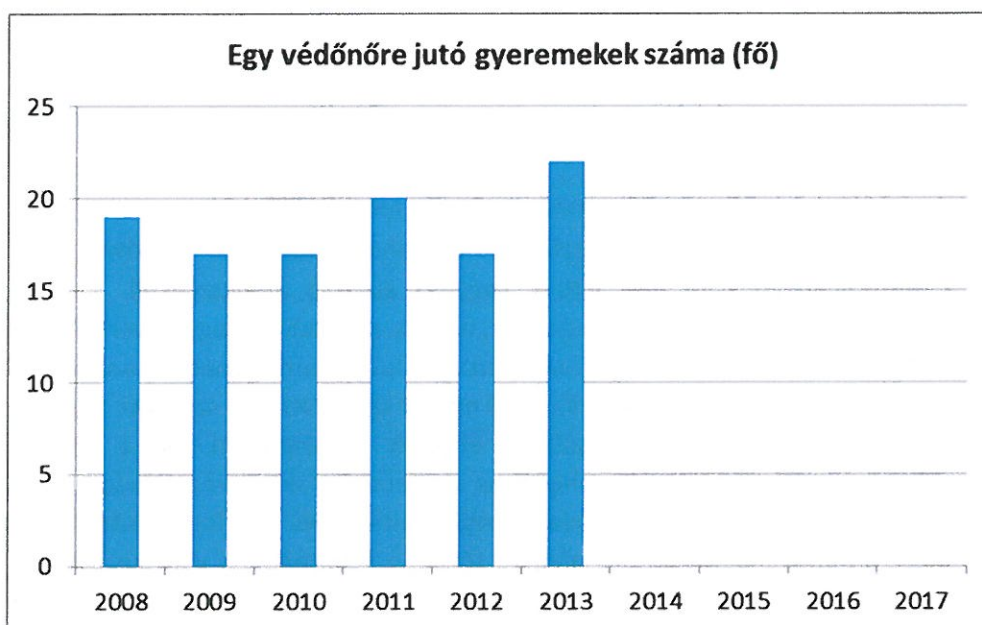
Sajnos a családtervezés tekintetében, ha 2008-2013. éveket vizsgáljuk, évente 4 – 6 gyerek születik. A nők körében is jellemzően hosszúra nyúlik a tanulás időszaka, munkahelykeresés, lakásproblémák, minimális anyagi megalapozottság nélkül nem mernek a nők gyermeket vállalni. Bölcsőde ezzel a bölcsődés korú gyerekek létszámmal nem tartható fenn.

Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	1	19	19
2009	1	17	17
2010	1	17	17
2011	1	20	20

2012	1	17	17
2013	1	22	22

Forrás: TeIR, önkormányzati adatgyűjtés

Forrás: TeIR, önkormányzati adatgyűjtés

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Helyi adatgyűjtést végezve az elmúlt 5 évben az illetékes hatósághoz ilyen irányú bejelentés, segítségkérés nem érkezett.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A krízishelyzetbe került nők merjenek segítséget kérni a helyi körzeti megbízottól, polgárőrség, szociális munkatárstól, mert csak akkor van lehetőség a probléma megoldására. Az anyaoththonok, családok átmeneti otthona telefonos elérhetőségek segítik a bajba jutottakat, a címek többnyire nem publikusak védelmi okból.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A helyi közéletben a nők teljes esélyegyenlőséggel vehetnek részt.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nincs tudomásunk ilyen jellegű problémáról.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Munkanélküliség csökkentése	Munkahelyteremtő beruházás

A fenti beazonosított problémát és a fejlesztési lehetőségeket a továbbiakban is fenntartjuk, mert ez az országos probléma sajnos a településünket is súlyosan érinti.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

Az Időügyi Nemzeti Stratégia ezért nemcsak az időseket, hanem a középkorúakat és a felnövekvő nemzedékeket is megszólítja, célkitűzéseivel hatni akar rájuk, hiszen a sikeres idősödést már igen korán kell megalapozni. „Korunkban több idős ember él a Földön, mint bármikor ezelőtt és arányuk a lakosság egészéhez viszonyítva tovább növekszik. Ezek az idős felnőttek nagymértékben hozzá tudnak járulni a társadalom fejlődéséhez.” – fogalmazódott meg az UNESCO 1997-es, Hamburgi Nyilatkozatában. A születéskor várható élettartam 2007-ben férfiak esetében 69,19 év volt, a nőknél 77,34 év, az EU-átlagtól az elmaradás nők esetén 4,5 év, férfiak esetén 6,5 év. (Forrás: EUROSTAT) A Stratégia építeni kívánt az idősök véleményére, az idősellátáshoz kapcsolódó gyakorlati szakemberek tudására, a meglévő hazai és adaptálható külföldi „jó gyakorlatokra” annak érdekében, hogy az itt megfogalmazott irányelvek a gyakorlati munkában alkalmazhatók legyenek. Az itt megfogalmazott időspolitikai jövőkép, a célok elérését szolgáló fejlesztendő területek számbavétele mind pro-aktív (megelőző), mind reaktív megközelítéseket tartalmaznak.

A nyugat-európai országokban, általánosságban 65–67 éves kortól tekintik idősnek az ott élőket. A WHO szerint a 60–74 év közöttiek az idősödők, a 75–89 évesek az idősök és a 90 év fölötti személyek a nagyon idősök – magyar fordításban a nem egészen jól hangzó „aggok”. A Stratégia szempontjából e három korcsoportot együttesen tekintjük időseknek, bár a hazai munkaerő-piaci sajátosságok okán – e szakterület vonatkozásában – már a 45 éven felüliek is szeniorokként kezelendők.

Ma még sok idősebb ember ki van téve a társadalmi kirekesztés valamelyik kockázatának: elszigetelődés, egészségi problémák, hozzáférés az ellátásokhoz. A társadalmi részvétel azt is jelenti, hogy az egyén milyen mértékben, milyen intenzitással és hányféleképpen használja fel képességeit, tudását, egyéniségének sajátos adottságait más emberek, szűkebb vagy tágabb közösségek hasznos szolgálatára, gazdagítására, illetve milyen mértékben veszi igénybe mások adottságait saját élete alakításában. Ebben az értelemben a társadalmi részvétel, illetve a közösségileg aktív lét azt feltételezi, hogy az egyén tevőlegesen befolyásolja nemcsak saját maga, hanem a különböző közösségek életét, hozzáadja tudását, normáinak érvényesítését, munkáját, bizalmát, egyéniségének színét, jellegét a közösség egészéhez.

A Stratégia hosszú távú keresztmetszetű, a jelenre és a jövőre is fókuszál, mint jövőtervezési technika, tervezési spirált fogalmaz meg. A Stratégia legfőbb céljainak meghatározása hosszú távon, 2034-ig.

Időügyi Nemzeti Stratégia elvei

- a születéskor várható élettartam közelítése az európai uniós átlaghoz,
- az egészségben eltöltött évek számának növelése,
- az aktív élet fenntartásának növelése,
- az időskori jövedelembiztonság megteremtése,
- a társadalmi integráció erősítése,
- a különböző szolgáltatások (egészségügyi, szociális, oktatási, kulturális stb.) összehangolása az idősödők és idősök szükségleteinek és érdekeinek figyelembevételével,
- az idősök élethosszig való tanulásának támogatása, a digitális tananyagok hozzáférhetőségének biztosításával,
- az „aktív idősödés” feltételeinek erősítése, mely nem csupán a fizikai aktivitást, a munkaerőpiacon maradást jelenti, hanem a társadalmi, kulturális, civil életben való aktív részvételt is,
- az idősödési folyamat „menedzsmentjének” elterjesztése már a fiatal korban,
- a társadalmi szemléletváltás mind a gazdasági, mind az idősödés társadalmi megítélését és megélését illetően.

Beavatkozási területek:

- A humánszolgáltató és védelmi rendszerek szolgáltatásait igénybe vevők jogainak fokozott védelme, az érdekérvényesítési képességük fejlesztése.
- Az időskori jövedelembiztonság az aktív életszakaszban alapozódik meg.

- Az idősellátás modernizációja, a humánszolgáltató és védelmi rendszerek egyre inkább a célcsoport szükségleteihez és igényeihez történő fejlesztésével, az akadálymentes hozzáférés feltételeinek megteremtése.
- A humánszolgáltató és védelmi rendszerek transzparenciájának biztosítása folyamatos minőségirányítási rendszerfejlesztés, a célcsoport aktív részvétele mellett.
- A sikeres idősödés kulcskomponenseinek erősítése: fizikai és szellemi aktivitás, mentális egészség, helyes táplálkozás, társas támogatás.
- Az idősök ellátása területén humánerőforrás- (hivatásos és laikus segítők, önkéntesek, családtagok) fejlesztés: képzés, személyiségfejlesztés, szervezetfejlesztés, „burn-out” prevenció.
- A mindenki számára hozzáférhető – érthető és érzékelhető – e-learning, e-információ és az e-szolgáltatások továbbfejlesztése, elérésükhöz történő hozzáférés és hozzájutás támogatása, célzott programok az idősök számára az IKT-szolgáltatásokhoz való szélessávú hozzáférés biztosítására és a digitális tudás fokozása érdekében.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

2012. december 31-i lakónépesség száma: 769 fő, ebből 226 fő 29 % 60éven felüli.

Az öregedési index 2012.évben 193,33 %, ami azt jelenti, hogy 90 fő 14 év alatti lakosra 174 fő 65 év feletti állandó lakos jut. Ha az index 100 felett van, akkor a település elöregedő. Esélyegyenlőség szempontjából a fiatalos népességszerkezet esetén a gyerekek, öregedő esetén az idősök fokozottabb ellátására van szükség.

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők nagy többsége termelőszövetkezeti tagként, majd őstermelésből ment nyugdíjba, az ő nyugdíjuk nagyon alacsony.

Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	152	124	276
2009	124	152	276
2010	117	149	266
2011	110	148	258
2012	104	139	243
2013	98	140	238

Forrás: TeIR

6.2 Idősök munkaerő-piaci helyzete

a) idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága
Nem jellemző a településen.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)
A település méretéből adódóan nem elérhető.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén
Nem tapasztalható.

A település idősei a tulajdonukban lévő ingatlanokon próbálják nyugdíjukat erejükhöz, egészségi állapotukhoz mérten gazdálkodásból kiegészíteni. Azok lakosok, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, ill. alacsony összegű ellátással rendelkeznek a törvény alapján időskorúak járadékára jogosultak, melyet a települési önkormányzat jegyzője állapít meg. Lakosainknál 2008.-2011.évben évente 3-3 főt jelent. Ezek az emberek már a tipikus munkaerő-piacon nem jelennek meg.

Időskorúak járadékában részesülők száma

év	időskorúak járadékában részesülők száma
2008	3
2009	3
2010	3
2011	3
2012	4
2013	2

Forrás: TeIR

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

- a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Egyénileg, vagy indokolt esetben a tanyagondnoki szolgálat, ill. a házi segítségnyújtás keretein belül hozzáférhető.

- b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Mindenki részére igényének megfelelően hozzáférhető.

- c) idősek informatikai jártassága

Megfelelő érdeklődő esetén tanfolyam keretében az alapképzés hasznos lenne.

A szociális alapszolgáltatás megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük minél további fenntartásában, valamint egészségügyi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémák megoldásában. A feladatot 1 fő tanyagondnok, 1 fő házi segítségnyújtás keretében látja el.

Talán egyedülálló a településünk azzal a juttatásával, hogy minden 70 éven felülinek, aki igényli, naponta ingyen ebédet biztosít, külterületen hétköznapi kiszállítással, belterületen pedig az arra jogosult oldja meg az elszállítást. Így minden érintett lakosunk naponta meleg, főtt ételhez juthat, és a tanyagondnok vagy a házi segítségnyújtó mindennap ajtót nyit ezekre az emberekre. Szükség esetén mentőt, orvost stb. értesít.

A jelzőrendszeres segítségnyújtás is megoldott a rászorulóknak, biztonságérzetüket javítja, egyfajta védelem a számukra. Az egészségügyi alap- és szakellátások igénybevételét, aki közlekedésében korlátozott szintén tanyagondnoki autóval, szervezeten meg lehet oldani. Ha a lakosunk ápolási igénye a napi 4 órát eléri, működtet az önkormányzat egy 40 főt befogadó képességű idősök otthonát oda kérheti a felvételét. Sokszor elhangzik közmeghallgatáson, lakossági fórumon, hogy idősainkről tisztességgel gondoskodni szeretne a település mindaddig, amíg a költségvetés lehetővé teszi. Természetesen a helyben felmerülő idősök otthoni elhelyezési igény előnyt élvez a vidéki jelentkezőkkel szemben. Itt már napi 24 órás gondoskodás van a gondozottak részére, ami segíti a lakó családját is, hogy továbbra is tudjon munkát vállalni szülője, hozzátartozója állapota romlása mellett is. Itt folyamatosan keresleti igény van, felvetődhet az esetleges bővítés gondolata ezen a területen.

A kulturális és közművelődési szolgáltatások minden idős számára elérhetőek, minden középület akadálymentesítése megoldott. A rendezvényeknek immár hagyománya van, várják az emberek. Kiemelt figyelmet fektet a képviselő-testület pl. az idősök napjára, ami mintegy nagycsalád, köszöntés, vendéglátás, meghitt beszélgetések, régi ismerősök találkozásának a színtere. A kulturális életet talán közös színházlátogatással lehetne színesíteni még igény esetén. E korosztály informatikai jártasságát megfelelő igény esetén alapozó tanfolyammal lehetne javítani, ez nagyban segíthetné a távol élő családtagokkal a kapcsolattartást. Jelenleg ezt a szerepet leginkább a mobiltelefon tölti be.

6.4 Az idősokat, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A településen megrendezésre kerülő minden programra szívesen várják őket a szervezők.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Külterületen villany nélküli tanyán élők	Tanyavillamosítási program

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Magyarország az elmúlt években, évtizedekben jelentős jogalkotási lépéseket tett a fogyatékos emberek életminőségének javítása, önálló életvitelének és társadalmi integrációjának elősegítése érdekében. E szabályozások közül mindenekelőtt a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: Fot.), valamint a Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló – a 2007. évi XCII. törvénnyel ratifikált – ENSZ- Egyezmény emelhető ki. Emellett fontos alap az Európai Bizottságnak az Európai fogyatékossgügyi stratégia 2010–2020: megújított elkötelezettség az akadálymentes Európa megvalósítása iránt COM/2010/636 számú közleménye.

A fogyatékossgügyi szakterület egyik legfőbb jellemzője, hogy az élet valamennyi területét, és így szinte minden államigazgatási ágazatot egyaránt érint, ezért a fenti dokumentumok érdemi alkalmazása a mindenkor kormányzat részéről gondosan tervezett, összehangolt intézkedéseket követel meg.

A 2011. évi népszámlálás adatai szerint 490 578 fő, azaz a népesség 4,9%-a vallotta magát fogyatékos személynek. Nemzetközi vizsgálatokra épülő szakértői becslések ezzel szemben azt mutatják, hogy a lakosság átlagosan 10%-a él valamilyen fogyatékossgal, a valós szám tehát hazánkban is inkább az 1 milliót közelítheti.

Fogyatékkal élők támogatásának területei:

- Lakhatás, szociális alapszolgáltatásokhoz való hozzáférés
- Pénzbeli és természetbeni ellátások és szolgáltatások
- Rehabilitáció
- Hozzáférhetőség

Fogyatékos személyeket érintő alapelvek: Prevenció, Önrendelkezés, Teljes és hatékony társadalmi részvétel, Egyetemes tervezés, Semmit rólunk nélkülünk, Hátrányos megkülönböztetés tilalma, indokolt előnyben részesítés, Ésszerű alkalmazkodás

Fogyatékkal élők helyzetének javítását célzó beavatkozási területek:

- A fogyatékos emberek társadalmi befogadását támogató szakmai fejlesztések
- Egészségügy, korai felismerés, diagnosztika
- Alap- és szakellátások, (tájékoztatás, hozzáférés biztosítása)
- Támogató technikai eszközök
- Korai fejlesztés, oktatás, képzés
- Köznevelés (inklúzió, gyermekek Fogyatékkal élőkhez való viszonya, középfokú oktatás elérhetősége SNI fiatalok számára is)
- Szakképzés, felnőttképzés (fiatalok munkaerő-piaci helyzetének javítása)
- Felsőoktatás, (fogyatékossgügyi, hozzáférhetőségi, rehabilitációs, jelnyelvi ismereteket tartalmazó képzési modulok, felsőoktatásban tanuló fogyatékos fiatalok segítése.
- Életpálya tervezés, Foglalkoztatás, Szociális szolgáltatások és ellátások, Támogató szolgálatok, Komplex rehabilitáció, Koordináció, „kliensút”
- Önrendelkezés, önálló életvitel, támogatott döntéshozatal, lakhatás, fogyatékos személyek és családjaik, közlekedés, sport, kultúra, turizmus.

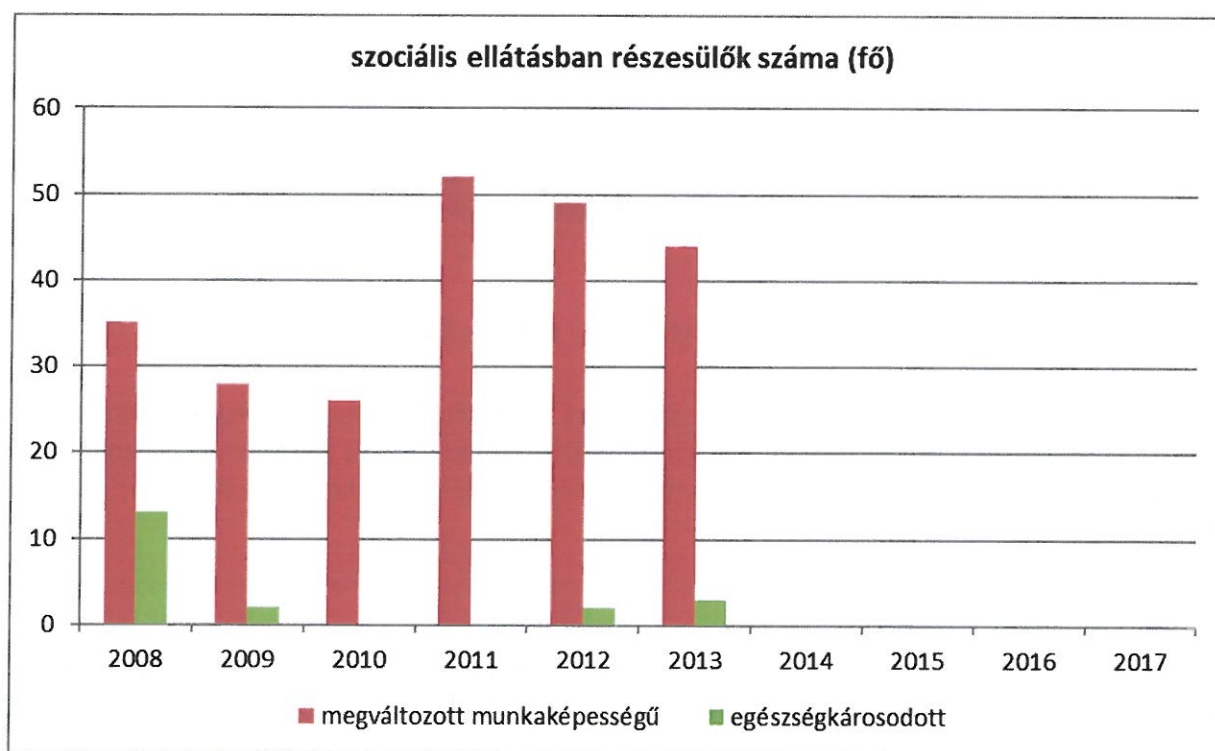
Többszörösen veszélyeztetett csoportok: pl.: fogyatékkal élő nők és gyermekek

A többszörösen fogyatékossgal élő emberek (így például a súlyosan és halmozottan sérült emberek, illetve a fogyatékossg mellett beilleszkedést nehezítő viselkedési problémával élő emberek) és családjaik helyzetéről, speciális igényeiről kevés információval rendelkezünk. Így fontos lenne olyan szakpolitikai stratégiák kialakítása és megvalósítása, melyek ezeknek az embereknek a komplex rehabilitációját segíthetik elő.

Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

év	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	35	13
2009	28	2
2010	26	0
2011	52	0
2012	49	2
2013	44	3

Forrás: TeIR, önkormányzati adatgyűjtés

Forrás: TeIR, önkormányzati adatgyűjtés

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Fogyatékkal élőket foglalkoztatás lehetőségei nem biztosítottak a településen.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem tapasztalható.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Tanyagondnoki szolgálat, házi segítségnyújtás keretében vehető igénybe.

Fogyatékos személy, aki érzékszervi-így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és az számára hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során. Más megközelítésben minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes hatékony-, és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

Rendelkezésünkre álló adatok alapján 40 fő fogyatékkal élő lakos van a településen. Foglalkoztatásuk a település méretéből adódóan nem megvalósítható. Mindannyian ellátottak, ők a közfoglalkoztatásban nem jelennek meg. Szinte ugyanazon szolgáltatásokat tudják igénybe venni, mint az idős lakosaink a tanyagondnoki szolgálat, házi segítségnyújtás keretében. Konkrét gyakorlat van arra, hogy a házi segítségnyújtás keretében a szolgálatot ellátó mindennap segíti az erősen látássérült beteg életvitelét. Középkorú, értelmi fogyatékos értelmi, mozgásszervi képességeit jelentő mértékben elvesztett lakosunk az idősök otthonában részesül megfelelő ellátásban. Mozgáskorlátozott fogyatékkal élők egyre többen közgyógyellátás és szakorvosi javaslatra jogosultak elektromos kerekesszék használatára, élnek is lehetőséggel így még a napi bevásárlásaikat, ügyintézéseiket egyedül végezhetik. Középületek akadálymentesítettsége a jogszabálynak megfelelően megoldott. A mozgáskorlátozottak helyi szervezete rendszeresen gyűlést tart, aktuális, e csoportot érintő tájékoztatások, pályázati lehetőségek, ügyintéзések koordinálása, igénybe vehető juttatásokról tájékoztatás, közös kirándulások szervezése stb. hangzanak itt el. A csoport működéséhez az önkormányzat évente támogatást nyújt.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élők a fentebb leírt, csoportot összefogó egyesület révén, ill. önkormányzat szociális ügyintézője által, médián keresztül hozzájutnak a megfelelő információhoz, és igénybe tudják venni az őket megillető ellátásokat: fogyatékosági támogatás, rokkantsági járadék, közlekedési kedvezmény, parkolási igazolvány.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége : minden intézménynél Megoldott

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége: Rendelkezésre áll.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége: -

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége:
Minden közintézménynél megoldott, az egyetlen helyi pénzintézet nem akadálymentesített

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.):

Elektromos kerekesszéssel megoldott a helyi közlekedés, fogyatékosok nappali intézménye nem kivitelezhető kistelepülésen

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások):

Rászorultság esetén átmeneti juttatások

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Partiscum XI. Takarékszövetkezet épülete akadálymentesítése	Akadálymentesítés

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Zsanai Polgárőr Egyesület

Zsana Községért Közalapítvány

- b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása szerbiai Kelebija község testvér település

- c.) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség
Halasi Többcélú Kistérségi Társulás

- d.) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége
Esélyegyenlőségi tevékenységük nem jellemző a településen

- e.) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége
Mozgáskorlátozottak Bács-Kiskun Megyei Egyesülete

- f.) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A for-profit szereplők főként a foglalkoztatás terén tudnak bekapcsolódni az esélyegyenlőségi feladatokba./kereskedések, teherfuvarozó vállalkozók, Metalring Kft., Magyar Földgáztároló Zrt., Rotary Fúrás Zrt., TESCO Zrt., húsfeldolgozó üzemek, mint munkáltatók foglalkoztatják jellemzően a településünkön élőket/

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A dokumentum készítéséhez szükséges adatok, információk gyűjtése a köznevelési intézmények vezetői, egészségügyi alapszolgáltatásban résztvevők, közművelődést szolgáló intézmény vezetője, védőnő, gyermekvédelmi szolgálatot ellátó dolgozó, tanyagondnok, házi segítségnyújtó által megadott adatok és információk alapján készültek.

A minél szélesebb körű előkészítés folyamatában nagy hangsúly helyeződött rendelkezésre álló adatokból az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos probléma feltárása.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Az esélyegyenlőségi program tervezete, társadalmi vitára bocsátása a hirdető táblán való kifüggesztéssel biztosított.

Zsana Község Önkormányzatának Esélyegyenlőségi Programja A Balotaszállási Közös Önkormányzati Hivatal Zsanai Kirendeltsége Zsana, Kossuth u 3. szám ügyfélfogadási időben bármikor a lakosok rendelkezésére áll, valamint az önkormányzat honlapján közzétételre kerül, így a község teljes lakosságának hozzáférése biztosítottá válik a tervezett esélyegyenlőségi folyamatok, tevékenységek megismerése és a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

- c) A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Munkanélküliség Növekvő önkormányzati bérlakás igény	Munkahelyteremtő beruházás További 3 db önkormányzati lakás vásárlás
Gyermekek	Szabadidő hasznos eltöltésére irányuló programok Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esélyegyenlőségének javítása, ruhagyűjtés, ill. csere-bere akciók szervezése	Szervezett programok bővítése-pályázati lehetőségek Óvodai, védőnői, tanyagondnoki, családsegítő szolgálat jelzései gyermekjóléti szolgálat
Idősek	Külterületen villany nélküli tanyán élők Egészségi állapot felmérésének lehetősége helyben	Tanyavillamosítási program Falu egészségnap szervezése
Nők	Munkanélküliség	Munkahelyteremtő beruházás
Fogyatékkal élők	Particum XI. Takarékszövetkezet akadálymentesítése	Akadálymentesítés

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mély szegénységben élők	Munkahelyteremtő beruházás Önkormányzati bérlakás vásárlás	polgármester Polgármester
Gyermekek	Szabadidő hasznos eltöltésére irányuló programok Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esélyegyenlőségének javítása	művelődési ház vezető óvodavezető, védőnő, tanyagondnok, családsegítő szolgálat munkatársa

Idősek	Tanyavillamosítás a külterületen élő időseknél / kb.5 lakás/	polgármester
Nők	Munkahelyteremtő beruházás	polgármester
Fogyatékkal élők	Helyi pénzintézet akadálymentesítése	A pénzintézet fenntartója

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák mindennemű hátrányos megkülönböztetése ne érvényesüljön.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők helyzete pozitív irányban mozduljon el, legyen esélyük a munka világába való visszatéréshez.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek testi, lelki, oktatásban elérhető jólétét segítő szolgáltatások működtetését, biztosítását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek életkörülményeire, hozzáférhető legyen számukra a megfelelő egészségügyi és szociális ellátás.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén, hogy foglalkoztatásuk összeegyeztethető legyen a családban betöltött szerepükkel.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők mindennapjainak könnyebbé tételére, a jó gyakorlatok megismerésére, kidolgozására, bevezetésére.

Intézkedés címe:	Munkanélküliség csökkentése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Munkanélküliség megszüntetése a településen
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Zsana termál program és kertészet kialakítása Rövid: Munkanélküliség csökkenjen 20 fővel Közép: Munkanélküliség megszüntetése a településen Hosszú: Minden aktív korú lakos visszatérjen a munka világába
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A beruházás létrehozása Kertészet kialakítása Szakképzett és szakképzetlen munkaerő foglalkoztatása
Résztvevők és felelős	Képviselőtestület, Zsana Geoterm Kft., polgármester
Partnerek	Halas Geoterm Kft., Zsana Önkormányzata, Zsana Geoterm Kft.
Határidő(k) pontokba szedve	2016.december 31. Beruházáshoz szükséges engedélyek beszerzése 2017.12.31. Teljes kivitelezés
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága	Rövid: 20 fő munkaerő visszatér a munka világába Közép: Munkanélküliség megszüntetése a településen Hosszú: Munkanélküliség megszüntetésének megtartása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pályázat kedvezőtlen elbírálása
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás

Intézkedés címe:	A nők körében csökkenjen a munkanélküliség
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Munkanélküli nők helyben történő foglalkoztatása
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Rövid: Munkanélküli nők száma csökkenjen 10 fővel Közép: Munkanélküliség teljes mértékben megszűnjön az aktív korú nőknél Hosszú: Minden nő visszatérhessen a munka világába
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Zsana termál program és kertészet kialakítása
Résztvevők és felelős	Képviselőtestület, Zsana Geoterm Kft., polgármester
Partnerek	Halas Geoterm Kft., Zsana Önkormányzata, Zsana Geoterm Kft.
Határidő(k) pontokba szedve	2016. december 31. Beruházáshoz szükséges engedélyek beszerzése 2017.12.31. Teljes kivitelezés

Intézkedés címe:	Külterületen élő idősök ingatlanjaiban tanyavillamosítás sziget üzemű naperőművekkel / tervezett ingatlanok száma : 5 db/
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Minden külterületen élő idős ingatlanjában legyen villamos áram
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Pályázati lehetőségek feltérképezése 2015.12.31. Pályázat benyújtása 2016.12.31. Kivitelezés 2017.12.31.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázat benyújtása Pályázat elfogadása Kivitelezés
Résztvevők és felelős	Polgármester Pályázat kiíró szerv Kivitelező
Partnerek	Kivitelező
Határidő(k) pontokba szedve	A program megvalósítása 2017.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: Villany nélküli tanyákról pontos adatfelmérés Közép: Pályázatok benyújtása Hosszú: Pályázat kedvező elbírálása esetén kivitelezés
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pályázat kedvezőtlen elbírálása
Szükséges erőforrások	Pályázott összeg 10 % önerő terheli az ingatlan tulajdonost

Intézkedés címe:	Helyi pénzintézet akadálymentesítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Partiscum XI. Takarékszövetkezet Zsanai Kirendeltség épülete nem akadálymentesített
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Rövid: A pénzintézet fenntartójával Közép: Kivitelezés lehetőségei Hosszú: Kivitelezés
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Építésügyi lehetőségek azok költségei Kivitelezés
Résztvevők és felelős	Kivitelező Az intézet fenntartója
Partnerek	Kivitelező
Határidő(k) pontokba szedve	2017.december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: Tervezés- költségek Közép: Engedélyezés Hosszú: Akadálymentesítés megépítése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Építésügyi jogszabályok miatt nem építhető meg
Szükséges erőforrások	Az intézetet fenntartó költsége

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseibe n feltart esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Munkanélküli ség csökkentése	Munkanélküli-ség megszüntetése a településen	Minden aktív korú visszatérjen a munka világába	Zsana Önkormányzat költségvetése	Zsana termál program és kertészet kialakítása	Képviselő-tes-tület	2017.12.31.	Munkanélküliek csökkenése	pénzügyi	Folyamatos
2	Lakásprobléma megoldása	Önkormányzati bérlakás vásárlás	Több lakos juthasson önkormányzati bérlakáshoz	Zsana Önkormányzat költségvetése	Talapúlése lakás vásárlás	Képviselő-tes-tület	2017.12.31.	Önkormányzati bérlakások számának növelése	pénzügyi	Folyamatos
3										
...										
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Szabadidő hasznos eltöltésére irányuló programok	Gyerekek számának növelése	Falun élő gyerekek lehetőségeinek szélesítése	Zsana Önkormányzat költségvetése	Programszervezés és	Művelődési ház vezető	2017.12.31.	Sport-művelődés-, kulturális élethez való bővebb hozzáférés helyben	pénzügyi	Folyamatos
2										
3										
...										
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Munkanélküli	Nők helyben	Minden nő	Zsana	Zsana termál	Képviselő-testü-	2017.12.31.	Munkanélküli	pénzügyi	Folyamatos

	ség csökkentése a nőknél	történő foglalkoztatása	visszatérhessen a munka világába	Önkormányzat költségvetése, Zsana Geoterm Kft.	program és kertészeti kialakítása	let	nők száma csökken		
2									
3									
...									
IV. Az idősek esélyegyenlősége									
1	Tanyavillamosítás	Külterületen villany nélküli ingatlan élő idős emberek	Minden külterületi idős ingatlanjában legyen villamos áram	Pályázati összeg+ 10 % önerő a tulajdonost terhelő	Tanyavillamosítási program	Polgármester	2017.12.31.	Villany nélküli tanyák száma nő kb . 5 db-al	Technikai
2									Folyamatos
3									
...									
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége									
1	Helyi pénzügyi intézmény akadémiai támogatása	Helyi költségvetés nem akadémiai támogatása	Minden középület akadémiai támogatott legyen	Partium XI. Tak.szőv. költségvetése	Pénzügyi intézmény akadémiai támogatása	A pénzügyi intézmény akadémiai támogatása	2017.12.31.	Helyi tak.szőv. akadémiai támogatása	Folyamatos
2									
3									
...									

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

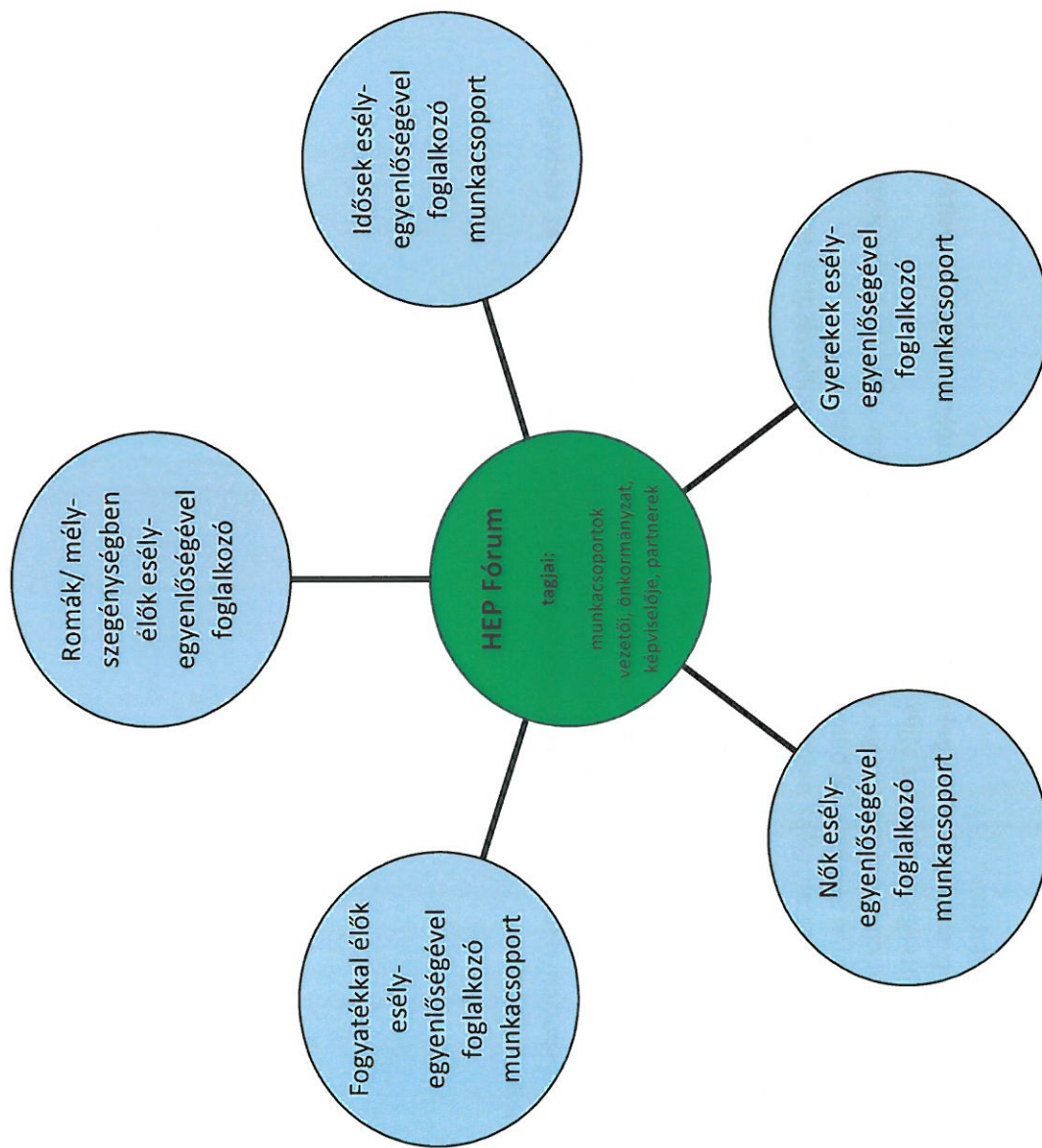
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről Visnyei Miklós polgármester felel:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
-

- o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
- o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
- o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a két évente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelőseitől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős (ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Zsana község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Zsana község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és
számú határozatával elfogadta.

Mellékletek: Helyi Esélyegyenlőségi Program 1.számú melléklete

Zsana, 2015. június 25 .

Visnyei Miklós
polgármester

A Zsana Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Zsana, 2015. június 25 .

Erdősné Benedek Orsolya
óvodavezető

Zsana, 2015. június 25 .

Kovács Judit
védőnő

Zsana, 2015. június 25 .

Fischer Csilla
gazdálkodási előadó

HEP elkészítési jegyzék²

NÉV ³	HEP részei ⁴										Aláírás ⁵
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Visnyei Miklós polgm.	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Duruzsoló Óvoda vez.	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Kovács Judit	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Birgés Andrea	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Valkainé Gyuris Ibolya	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

² Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértéssel és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

³ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁴ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁵ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

